

UBND TỈNH HẢI DƯƠNG

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TRƯỜNG ĐẠI HỌC HẢI DƯƠNG

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG
CỦA HĐND HUYỆN THANH HÀ
TỈNH HẢI DƯƠNG**

ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ QUẢN LÝ KINH TẾ

Hải Dương, năm 2025

UBND TỈNH HẢI DƯƠNG

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

TRƯỜNG ĐẠI HỌC HẢI DƯƠNG

NGUYỄN THỊ PHƯỢNG

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG
CỦA HĐND HUYỆN THANH HÀ
TỈNH HẢI DƯƠNG**

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 8310110

ĐỀ ÁN TỐT NGHIỆP THẠC SĨ QUẢN LÝ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học:

TS. Vũ Đức Lễ

Hải Dương, năm 2025

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi. Các số liệu, kết quả trình bày trong Đề án là trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện Đề án này đã được cảm ơn và thông tin trích dẫn trong Đề án đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Học viên

Nguyễn Thị Phụng

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành sâu sắc đến TS. Vũ Đức Lễ đã tận tình hướng dẫn và giúp tôi hoàn thành đề án này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến quý thầy, cô đã trang bị những kiến thức, kỹ năng cần thiết trong suốt khóa học để tôi có được nền tảng lý luận cơ bản khi nghiên cứu đề tài này. Xin cảm ơn các đồng chí lãnh đạo, cán bộ, chuyên viên Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân huyện Thanh Hà đã tham gia thảo luận, cung cấp tài liệu và tạo điều kiện thuận lợi trong quá trình nghiên cứu.

Học viên

Nguyễn Thị Phượng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do lựa chọn đề tài đề án.....	1
2. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài.....	2
3. Mục tiêu của đề án.....	5
4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu của đề tài	6
5. Phương pháp thu thập, xử lý thông tin	6
6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài nghiên cứu	7
7. Kết cấu của đề tài nghiên cứu	7
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM NÂNG CAO HIỆU QUẢ.	8
HOẠT ĐỘNG CỦA HĐND CẤP HUYỆN.....	8
1.1. Cơ sở lý luận về hoạt động của HĐND cấp huyện	8
<i>1.1.1 Khái niệm, vai trò, ý nghĩa tầm quan trọng của HĐND cấp huyện</i>	<i>8</i>
<i>1.1.2. Nhiệm vụ và quyền hạn của HĐND huyện.....</i>	<i>11</i>
<i>1.1.3. Nội dung hoạt động của HĐND cấp huyện.....</i>	<i>13</i>
<i>1.1.4. Tiêu chí đánh giá hiệu quả hoạt động của Hội đồng nhân dân huyện</i>	<i>22</i>
<i>1.1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động của HĐND cấp huyện</i>	<i>24</i>
1.2. Kinh nghiệm thực tiễn về hoạt động của HĐND tại một số địa phương.	26
<i>1.2.1. Kinh nghiệm hoạt động của HĐND huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương</i>	<i>26</i>

1.2.2. Kinh nghiệm hoạt động của HĐND huyện Kim Thành, tỉnh Hải Dương.....	27
Kết luận chương 1	29
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG CỦA HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN ...	30
HUYỆN THANH HÀ, TỈNH HẢI DƯƠNG	30
2.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, tình hình KTXH của huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.....	30
2.1.1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và cơ sở hạ tầng	30
2.1.2. Điều kiện KTXH.....	31
2.2. Thực trạng tổ chức bộ máy hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà.	34
2.2.1. Cơ cấu số lượng đại biểu HĐND huyện	34
2.2.2. Tổ chức của Thường trực HĐND huyện Thanh Hà.....	36
2.2.3. Tổ chức của các Ban HĐND huyện thanh Hà	36
2.2.4. Cơ cấu Đại biểu HĐND và các tổ Đại biểu HĐND huyện thanh Hà	36
2.3. Nội dung hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà hiện nay	38
2.3.1. Kỳ họp của HĐND huyện	38
2.3.2. Hoạt động của Thường trực HĐND, các Ban HĐND, các tổ và các đại biểu HĐND	43
2.3.3. Hoạt động giám sát của HĐND huyện	46
2.3.3. Hoạt động TXCT của HĐND huyện	49
2.3.4. Các mối quan hệ của HĐND cấp huyện.....	53
2.4. Phân tích đánh giá tình hình hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà hiện nay.	55
2.4.1. Những kết quả đạt được.....	55
2.4.2. Những hạn chế tồn tại.....	57
2.4.3. Nguyên nhân của những kết quả đạt được và hạn chế	59
2.4.4. Bài học rút ra	60
Kết luận chương 2	62

CHƯƠNG 3. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA HĐND HUYỆN THANH HÀ, TỈNH HẢI DƯƠNG.....	63
3.1. Quan điểm đổi mới hoạt động của HĐND huyện từ thực tiễn huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.	63
<i>3.1.1. Đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND huyện trên cơ sở đường lối của Đảng kết hợp với thực tiễn hiện nay.</i>	<i>63</i>
<i>3.1.2. Quá trình đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND cấp huyện phải phù hợp với quy định của Hiến pháp, pháp luật hiện hành.</i>	<i>63</i>
<i>3.1.3. Đổi mới hoạt động của HĐND cấp huyện phải phù hợp với tiến trình cải cách hành chính và hiện đại hóa nền hành chính.</i>	<i>64</i>
3.2. Những giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.	65
3.2.1. Nhóm giải pháp chung	65
3.2.2. Nhóm giải pháp cụ thể	67
Kết luận chương 3	76
KẾT LUẬN.....	77
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Diễn giải
HĐND	Hội đồng nhân dân
TTHĐND	Thường trực Hội đồng nhân dân
UBND	Ủy ban nhân dân
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
CQĐP	Chính quyền địa phương
UBMTTQ	Ủy ban Mặt trận Tổ quốc
KTXH	Kinh tế - xã hội
TXCT	Tiếp xúc cử tri

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1: Chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế của huyện Thanh Hà.....	32
giai đoạn 2021-2024.....	32
Bảng 2.2: Số lượng đại biểu HĐND huyện Thanh Hà nhiệm kỳ 2021-2026	34
Bảng 2.3. Cơ cấu đại biểu HĐND huyện Thanh Hà nhiệm kỳ 2021-2026	36
Bảng 2.4. Số lượng kỳ họp, Nghị quyết giai đoạn 2021 - 2024.....	40
Bảng 2.5. Hoạt động tiếp công dân và xử lý đơn thư của HĐND huyện Thanh Hà giai đoạn 2021-2024.....	44
Bảng 2.6. Hoạt động giám sát của HĐND huyện giai đoạn 2021-2024	46
Bảng 2.7. Hoạt động TXCT của của HĐND huyện Thanh Hà.....	50
giai đoạn 2021-2024.....	50

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

Sơ đồ 2.1: Cơ cấu tổ chức HĐND huyện.....	35
Biểu đồ 2.1: Chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế của huyện Thanh Hà giai đoạn 2021-2024	33
Biểu đồ 2.2. Số lượng kỳ họp, Nghị quyết giai đoạn 2021-2024	40
Biểu đồ 2.3. Hoạt động tiếp công dân và xử lý đơn thư của HĐND huyện Thanh Hà giai đoạn 2021-2024.....	44

MỞ ĐẦU

1. Lý do lựa chọn đề tài đề án

Hội đồng nhân dân (HĐND) cấp huyện là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của nhân dân, do nhân dân địa phương bầu ra, chịu trách nhiệm trước nhân dân địa phương và cơ quan nhà nước cấp trên. Do đó HĐND có vai trò vô cùng quan trọng trong bảo đảm quyền lực của nhân dân, bảo đảm dân chủ, hiệu lực và hiệu quả hoạt động của bộ máy nhà nước.

Luật Tổ chức chính quyền địa phương (CQĐP) năm 2015 ra đời, có hiệu lực thực hiện từ ngày 01/01/2016 được sửa đổi, bổ sung năm 2019 và Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND, có hiệu lực 01/7/2016 đã tạo hành lang pháp lý cho HĐND các cấp thực hiện chức năng, nhiệm vụ của mình, từ đó tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động, tăng quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm của chính quyền các cấp trong việc thúc đẩy kinh tế xã hội (KTXH) của địa phương phát triển.

Huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương là huyện thuộc vùng đồng bằng Châu thổ Sông Hồng, địa hình bằng phẳng, đất đai phì nhiêu, tiềm năng phát triển KTXH khá lớn. Huyện có 16 đơn vị hành chính cấp xã trong đó có 15 xã và 1 thị trấn. Tổng diện tích đất tự nhiên của huyện Thanh Hà là 14.071,8ha, dân số là 147.992 người.

HĐND huyện Thanh Hà có 33 đại biểu, trong đó Thường trực HĐND huyện có 4 người, ban Kinh tế - Xã hội và ban Pháp chế mỗi ban có 7 thành viên, đại biểu HĐND 16 xã, thị trấn có 475 đại biểu. Thực tiễn hoạt động của HĐND huyện đã có nhiều đóng góp trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ của mình, thay mặt nhân dân quyết định các chủ trương, biện pháp quan trọng để phát huy tiềm năng của địa phương, giúp KTXH của huyện Thanh Hà phát triển, an ninh - quốc phòng được đảm bảo.

Tuy nhiên, HĐND huyện Thanh Hà phải chăng do nhiều nguyên nhân khác nhau nên vẫn còn những tồn tại, hạn chế trong tổ chức, hoạt động: Cơ cấu tổ chức chưa phù hợp; Chất lượng đại biểu chưa cao, năng lực, trình độ và nhận thức của

đại biểu HĐND chưa xứng tầm với yêu cầu đòi hỏi của xã hội và nguyện vọng của cử tri; Chất lượng kỳ họp có lúc còn bất cập chưa đáp ứng được yêu cầu và kỳ vọng của nhân dân; Công tác giám sát chưa kịp thời...

Để đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ hiện nay trong cuộc công nghệ cách mạng 4.0 và cải cách nền hành chính đáp ứng yêu cầu của xã hội, sự phát triển của đất nước đòi hỏi phải có sự đổi mới trong hoạt động của HĐND về các phương diện: Thể chế chính sách, công tác tổ chức, công tác giám sát, công tác TXCT...

Xuất phát từ những lý do trên cùng với kinh nghiệm nhiều năm công tác ở HĐND, tôi đã quyết định chọn đề tài "***Nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương***" làm đề tài nghiên cứu đề án thạc sỹ nhằm khắc phục những tồn tại trong hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà để cơ quan này thực sự là cơ quan đại diện cho quyền và lợi ích của nhân dân huyện Thanh Hà, góp phần đưa huyện Thanh Hà ngày càng phát triển toàn diện và bền vững.

2. Tổng quan các công trình nghiên cứu có liên quan đến đề tài

Vấn đề về tổ chức chính quyền địa phương về HĐND nói chung và hoạt động HĐND huyện nói riêng luôn được các nhà khoa học quan tâm, nghiên cứu, tiếp cận dưới nhiều góc độ khác nhau, đã có nhiều cuốn sách, báo, tạp chí, bài viết và một số đề tài khoa học đề cập các nội dung liên quan đến hoạt động của HĐND. Một số công trình nghiên cứu, bài viết như:

- TS. Nguyễn Thị Thu Hà (2011), Bài Thí điểm bỏ HĐND quận, huyện, phường - những vấn đề đặt ra. Tạp chí Luật học, Trường Đại học luật Hà Nội, Số 5 đánh giá những kết quả thành công và hạn chế của hơn 1 năm việc thí điểm không tổ chức HĐND quận, huyện, phường và tập trung phân tích những hạn chế, kiến nghị không chủ quan kết luận sớm, nên thận trọng.

- Nguyễn Đăng Dung (2012), “HĐND trong nhà nước pháp quyền”, Nhà xuất bản Tư pháp Hà Nội, Tác giả đã phân tích sâu sắc các yêu cầu của nhà nước pháp quyền đối với cơ quan đại diện của nhân dân địa phương, đồng thời đi sâu phân tích cách thức, kỹ năng hoạt động của HĐND và các ban của HĐND, đại biểu HĐND; khẳng định vị trí, vai trò của HĐND là cơ quan đại diện, cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương.

- Trần Thị Tiểu Quyên (2012), “Tổ chức và hoạt động của chính quyền xã từ thực tiễn tỉnh Tây Nguyên”, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Học viện Khoa học Xã hội. Trong luận văn này tác giả cũng hệ thống lý luận về cấp chính quyền xã gồm HĐND và UBND. Tác giả cũng đi vào phân tích hiệu quả bộ máy chính quyền cấp xã tại các tỉnh Tây Nguyên và đưa ra những nguyên nhân còn tồn tại và các giải pháp khắc phục.

- Ủy ban Thường vụ Quốc hội (2013), “Báo cáo kết quả các nghiên cứu chuyên đề phục vụ sửa đổi Hiến pháp năm 1992” đã phân tích làm rõ nhiều nội dung về chính quyền địa phương như mô hình tổ chức chính quyền địa phương, thực trạng tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương.

- GS. TSKH Đào Tri Úc chủ biên (2014), “Mô hình tổ chức và hoạt động Nhà nước PQ XHCN Việt Nam” Nhà xuất bản Tư pháp, Hà Nội. Trong tác phẩm này tác giả tập trung phân tích và kiến nghị về mô hình tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương.

- Thái Xuân Cường (2014), “Tổ chức và hoạt động của chính quyền cấp xã trên địa bàn huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hoá”, Luận văn thạc sĩ Luật học, Đại học quốc gia Hà Nội. Luận văn phân tích thực trạng tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã tại huyện Thọ Xuân, kết quả phân tích cho thấy những hạn chế trong tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã. Luận văn cũng đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND cấp xã tại huyện Thọ Xuân.

- Nguyễn Thị Ngọc (2015), “Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã - qua thực tiễn tại tỉnh Kiên Giang”, Luận văn thạc sĩ ngành lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật. Luận văn đi sâu phân tích thực trạng tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã tại tỉnh Kiên Giang trên tinh thần Luật tổ chức HĐND và UBND năm 2003, kết quả phân tích cho thấy những hạn chế trong tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã. Luận văn cũng đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND cấp xã.

- Trình Đình Bá (2016), “Hoạt động giám sát của HĐND cấp huyện từ thực tiễn tỉnh Quảng Ngãi”, Luận văn thạc sĩ Luật học, Học viện Khoa học Xã hội. Trên

cơ sở giám sát tại tỉnh Quảng Ngãi, tác giả đã chỉ ra các khó khăn, vướng mắc, tồn tại, hạn chế trong công tác giám sát tại các huyện, đề ra giải pháp khắc phục để nâng cao hiệu quả.

- Nguyễn Thị Như (2017), “Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp huyện từ thực tiễn tỉnh Nam Định”, Luận văn thạc sĩ, Học viện Khoa học Xã hội. Luận văn nghiên cứu quá trình hình thành và phát triển của thiết chế HĐND, phân tích vị trí, vai trò, chức năng và nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND cấp huyện; các yếu tố tác động đến tổ chức, hoạt động của HĐND cấp huyện; khảo sát, đánh giá thực trạng tổ chức và hoạt động của HĐND cấp huyện tỉnh Nam Định từ khi thực hiện Luật tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, chỉ ra các kết quả đạt được, những hạn chế và nguyên nhân dẫn đến những hạn chế trong tổ chức và hoạt động; đề xuất quan điểm và giải pháp đổi mới tổ chức, nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND cấp huyện nói chung và cấp huyện tỉnh Nam Định nói riêng.

- Luận văn Thạc sĩ Quản lý công “Hoạt động giám sát của HĐND tỉnh Thừa Thiên Huế” của tác giả Huyền Tôn Nữ Diễm Thúy (2017). Trên cơ sở hệ thống và làm rõ cơ sở lý luận về hoạt động giám sát của HĐND cấp tỉnh nói chung và thực tiễn hoạt động giám sát của HĐND tỉnh Thừa Thiên Huế trong giai đoạn 2011-2016, luận văn đề xuất nhiều giải pháp tăng cường hoạt động giám sát của HĐND tỉnh Thừa Thiên Huế trong giai đoạn 2016 -2021.

- Nguyễn Thị Cẩm Nang (2018), “Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã theo luật tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 từ thực tiễn tỉnh An Giang”, Luận văn thạc sĩ ngành Luật Hiến pháp và Luật hành chính. Luận văn tìm hiểu thực tiễn hoạt động, vị trí, vai trò, hạn chế của HĐND cấp xã tại tỉnh An Giang từ sau khi ban hành Luật tổ chức chính quyền địa phương năm 2015. Từ tồn tại, hạn chế, đưa ra các nguyên nhân để có giải pháp thích hợp nhằm phát huy hiệu quả hoạt động của HĐND cấp xã tại tỉnh An Giang.

- Luận văn thạc sĩ Luật hiến pháp và Luật Hành chính “Đổi mới hoạt động giám sát của HĐND quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội” của tác giả Lê Mạnh Hà (2020). Luận văn đã xây dựng hệ thống các cơ sở lý luận về hoạt động giám

sát; phản ánh toàn diện, trung thực về tình hình, hoạt động giám sát hiện nay; đưa ra các biện pháp, giải pháp đảm bảo chất lượng, hoạt động giám sát của HĐND Quận nói chung và HĐND quận Nam Từ Liêm nói riêng.

- Võ Thị Bích Vân (2021), “Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã từ thực tiễn huyện Tiên Phước, tỉnh Quảng Nam”, Luận văn thạc sĩ Luật hiến pháp và Luật Hành chính, Học viện Khoa học Xã hội. Luận văn nghiên cứu thực trạng pháp luật về tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã và thực trạng tổ chức hoạt động của HĐND xã ở huyện Tiên Phước từ đó đề xuất các giải pháp nhằm góp phần hoàn thiện pháp luật về HĐND xã và nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND xã ở huyện Tiên Phước, tỉnh Quảng Nam hiện nay.

- Đinh Thị Diệu (2021), “Hoạt động giám sát của HĐND huyện An Lão, tỉnh Bình Định”, Luận văn thạc sĩ Quản lý công, Học viện Hành chính Quốc gia. Luận văn nghiên cứu một cách có hệ thống, đánh giá thực trạng hoạt động của HĐND huyện An Lão, tỉnh Bình Định, đề xuất những giải pháp khả thi nhằm thực hiện có hiệu quả hơn vai trò, chức năng của HĐND huyện An Lão trong giai đoạn hiện nay.

Nhìn chung, các đề tài, bài viết về tổ chức và hoạt động của HĐND dưới nhiều góc độ khác nhau đã đề cập đến các vấn đề lý luận và thực tiễn trong tổ chức và hoạt động của HĐND. Tuy nhiên, cho đến nay, chưa có công trình nghiên cứu nào đi sâu tìm hiểu hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương để tổng kết, đánh giá những thành tựu, hạn chế, tồn tại, trên cơ sở đó đưa ra những giải pháp có giá trị thực tiễn nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

Chính vì thế, việc nghiên cứu đề tài là đòi hỏi cấp thiết, thể hiện tính mới và không trùng lặp với các luận văn, luận án đã bảo vệ và các công trình đã công bố.

3. Mục tiêu của đề án

3.1. Mục tiêu chung

Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

3.2. Mục tiêu cụ thể

- Nghiên cứu cơ sở lý luận về hoạt động của HĐND cấp huyện.
- Nghiên cứu thực trạng hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.
- Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu của đề tài

4.1 Đối tượng nghiên cứu

Là hoạt động của HĐND cấp huyện.

4.2 Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi về nội dung nghiên cứu: Đề án nghiên cứu hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

Phạm vi về không gian nghiên cứu: Đề án nghiên cứu tại huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

Phạm vi về thời gian nghiên cứu: Các thông tin, dữ liệu được thu thập, sử dụng cho phân tích, đánh giá chủ yếu trong nhiệm kỳ 2021-2026, tuy nhiên đến giai đoạn hiện nay tác giả nghiên cứu từ năm 2021-2024.

5. Phương pháp thu thập, xử lý thông tin

5.1. Phương pháp thu thập thông tin

- Những dữ liệu từ các sách, báo, tạp chí, các văn kiện, nghị quyết, các công trình đã được xuất bản. Ngoài ra, tác giả còn tham khảo các kết quả nghiên cứu đã công bố của các cơ quan nghiên cứu, các nhà khoa học. Những số liệu này được thu thập bằng cách đọc, trích dẫn tài liệu tham khảo.

- Các số liệu thống kê, báo cáo có sẵn của các phòng, ban chuyên môn của huyện Thanh Hà.

5.2. Phương pháp phân tích và xử lý thông tin

Các dữ liệu thu thập được đều được kiểm tra lại và hiệu chỉnh đảm bảo đạt được các yêu cầu: Đầy đủ, chính xác và logic.

Sau khi hiệu chỉnh, các dữ liệu này được nhập vào máy tính và tổng hợp theo các hoạt động và theo năm.

Công cụ sử dụng cho xử lý và tổng hợp là: máy tính, phần mềm Excel.

6. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài nghiên cứu

6.1. Ý nghĩa khoa học của đề án

Hệ thống hoá một số cơ sở lý luận về hoạt động của HĐND cấp huyện ở Việt Nam hiện nay.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn của đề án

Kết quả nghiên cứu giúp HĐND huyện Thanh Hà biết được thực trạng hoạt động; kết quả đạt được, hạn chế, nguyên nhân của các hạn chế trong hoạt động nhiệm kỳ 2021-2026. Trên cơ sở đó đề xuất những giải pháp mang tính khả thi để hoàn thiện và nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà hiệu quả hơn.

Làm tài liệu để phục vụ cho nghiên cứu, giảng dạy và học tập của ngành Cao học quản lý kinh tế - xã hội trong giai đoạn hiện nay và có thể áp dụng đối với một số hoạt động của các huyện có vị trí địa chính trị tương tự như HĐND huyện Thanh Hà.

7. Kết cấu của đề tài nghiên cứu

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo và các phụ lục liên quan Đề án được cấu trúc làm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lý luận và kinh nghiệm nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND cấp huyện.

Chương 2: Thực trạng về hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

Chương 3: Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

CHƯƠNG 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA HĐND CẤP HUYỆN

1.1. Cơ sở lý luận về hoạt động của HĐND cấp huyện

1.1.1 Khái niệm, vai trò, ý nghĩa tầm quan trọng của HĐND cấp huyện

1.1.1.1 Một số khái niệm cơ bản

- Hội đồng nhân dân

HĐND gồm các đại biểu HĐND do cử tri ở địa phương bầu ra, là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của Nhân dân, chịu trách nhiệm trước Nhân dân địa phương và cơ quan nhà nước cấp trên.

- HĐND cấp huyện

HĐND huyện gồm các đại biểu HĐND do cử tri ở huyện bầu ra. Đại biểu HĐND là người đại diện cho ý chí, nguyện vọng của Nhân dân địa phương, chịu trách nhiệm trước cử tri địa phương và trước HĐND về việc thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn đại biểu của mình. Đại biểu HĐND bình đẳng trong thảo luận và quyết định các vấn đề thuộc nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND.

- Hoạt động của HĐND

Hoạt động của HĐND huyện là việc HĐND, thường trực HĐND, các Ban của HĐND, đại biểu HĐND huyện thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình theo quy định của pháp luật để đảm bảo thực sự là cơ quan quyền lực nhà nước ở huyện, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của nhân dân, đáp ứng và thỏa mãn được yêu cầu của cử tri và nhân dân địa phương. Hoạt động của HĐND huyện bao gồm các hoạt động chủ yếu sau: Kỳ họp HĐND, hoạt động giám sát của HĐND, việc quyết định các vấn đề quan trọng ở địa phương, hoạt động tiếp xúc cử tri (TXCT) và tiếp công dân của đại biểu HĐND huyện.

- Hiệu quả hoạt động của HĐND huyện là các lợi ích trực tiếp hoặc gián tiếp góp phần thực hiện nhiệm vụ phát triển KTXH, an ninh, quốc phòng của địa phương do HĐND cấp huyện tác động mang lại thông qua các hoạt động của mình.

1.1.1.2. Vai trò của HĐND cấp huyện

Vai trò của HĐND cấp huyện được thể hiện thông qua chất lượng, hiệu quả của việc thực hiện chức năng và nhiệm vụ HĐND của cấp mình, đó là:

- HĐND cấp huyện có trách nhiệm triển khai thi hành chính sách, pháp luật của Nhà nước tại huyện, đồng thời chuyển tải những tâm tư nguyện vọng chính đáng của nhân dân trên địa bàn huyện đến các cơ quan Nhà nước. HĐND cấp huyện triển khai thi hành chính sách, pháp luật của nhà nước đồng thời có trách nhiệm truyền tải vào cuộc sống của nhân dân. Trên cơ sở đó Ủy ban nhân dân (UBND) cấp huyện và chính quyền cấp trên có những giải pháp quyết liệt kịp thời giải quyết những vấn đề mà nhân dân phản ánh, đồng thời vận động nhân dân chấp hành chính sách, pháp luật, ổn định cuộc sống của nhân dân, tạo lòng tin, sự gắn bó mật thiết giữa nhà nước với nhân dân.

- HĐND cấp huyện triển khai thực hiện các quyết định của cơ quan nhà nước cấp trên; Căn cứ vào Hiến pháp, pháp luật và các văn bản hướng dẫn của cấp trên, HĐND cấp huyện ra Nghị quyết về các biện pháp phát triển KTXH, đảm bảo an ninh - quốc phòng ở địa phương; biện pháp ổn định và nâng cao đời sống của nhân dân.

- Bằng Nghị quyết có hiệu lực pháp lý, HĐND cấp huyện góp phần duy trì trật tự xã hội tại đơn vị hành chính cấp huyện. Nghị quyết là cơ sở pháp lý để mọi cá nhân, tổ chức sinh sống trên địa bàn huyện phải tuân thủ chấp hành.

1.1.1.3 Ý nghĩa tầm quan trọng của HĐND cấp huyện

Trong suốt quá trình tồn tại và phát triển, HĐND cấp huyện đã khẳng định được vị trí, vai trò, trách nhiệm của mình. Sự hiện diện của HĐND dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đã thể hiện được tính chất giai cấp sâu sắc, tính nhân dân thực sự của nhà nước, tạo nên niềm tin vững chắc cho nhân dân về một chính quyền của dân, do dân, vì dân.

- Cùng với UBND cấp huyện, HĐND cấp huyện là một bộ phận cấu thành rất quan trọng của chính quyền cấp huyện trong hệ thống tổ chức bộ máy nhà nước Việt Nam.

Khoản 2 Điều 111 Hiến pháp 2013 đã quy định rằng, chính quyền địa phương được tổ chức ở tại các đơn vị hành chính của nước Cộng hoà XHCN Việt Nam. Chính quyền địa phương các cấp gồm HĐND và UBND cùng cấp được tổ chức trên cơ sở phù hợp với đặc điểm đô thị, nông thôn, hải đảo và đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt do pháp luật quy định. Như vậy, chính quyền địa phương cấp huyện là cấp cơ sở nằm trong hệ thống hành chính của bộ máy nhà nước ta hiện nay.

Chính quyền cấp huyện trong đó có HĐND cấp huyện là nơi trực tiếp thực hiện nhiệm vụ cụ thể quản lý nhà nước trên tất cả các lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa xã hội và an ninh, quốc phòng ở cơ sở, đảm bảo các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước đi vào cuộc sống, nâng cao mọi mặt đời sống của nhân dân. Sự trong sạch vững mạnh, hoạt động có hiệu lực, hiệu quả của chính quyền cấp huyện đóng vai trò rất quan trọng trong toàn bộ hoạt động quản lý nhà nước và cung cấp dịch vụ công phục vụ nhân dân.

- HĐND cấp huyện là cơ quan quyền lực nhà nước ở huyện

Luật Tổ chức CQĐP năm 2015 đã khẳng định HĐND cấp huyện là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương tức HĐND cấp huyện được Nhân dân địa phương giao quyền, thay mặt Nhân dân thực hiện quyền lực nhà nước, thể hiện quyền làm chủ của Nhân dân, đồng thời thực hiện những nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định của Hiến pháp và pháp luật, những nhiệm vụ, quyền hạn do cấp trên giao.

Tính quyền lực nhà nước của HĐND huyện được thể hiện chủ yếu trong chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của HĐND huyện. HĐND cấp huyện có tính độc lập tương đối, thực hiện hai chức năng cơ bản là quyết định và giám sát.

HĐND huyện là cơ quan trực tiếp thiết lập nên bộ máy nhà nước ở huyện, thực hiện việc bầu, miễn nhiệm, bãi nhiệm, Chủ tịch, Phó Chủ tịch và các Ủy viên UBND huyện; bãi bỏ một phần hoặc toàn bộ văn bản trái pháp luật của UBND, Chủ tịch UBND huyện.

Quyết định của HĐND cấp huyện có tính bắt buộc chung đối với các cơ quan, tổ chức và công dân trên địa bàn huyện. UBND cấp huyện do HĐND cấp huyện bầu là cơ quan chấp hành của HĐND cấp huyện, là cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương, chịu trách nhiệm trước HĐND cấp huyện và cơ quan nhà nước cấp trên.

- HĐND cấp huyện là cơ quan dân cử đại diện cho nhân dân trên địa bàn huyện.

HĐND cấp huyện được thành lập thông qua chế độ bầu cử, do cử tri trên địa bàn huyện trực tiếp bầu ra đại biểu HĐND cấp huyện theo nguyên tắc phổ thông, bình đẳng, trực tiếp và bỏ phiếu kín. HĐND cấp huyện thay mặt Nhân dân thực hiện quyền lực nhà nước, thay mặt Nhân dân quyết định các công việc liên quan đến đời sống, kinh tế – xã hội của địa phương và chịu trách nhiệm trước Nhân dân, thể hiện ý chí nguyện vọng của Nhân dân địa phương, do đó mọi quyết định của HĐND cấp huyện phải hợp với nguyện vọng của Nhân dân. Những quyết định này phải xuất phát từ lợi ích của Nhân dân địa phương, đồng thời phù hợp với lợi ích toàn dân, văn bản của các cơ quan nhà nước cấp trên và Trung ương.

1.1.2. Nhiệm vụ và quyền hạn của HĐND huyện

Nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND cấp huyện được quy định tại Điều 26 của Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, cụ thể sau:

Thứ nhất, Tổ chức và bảo đảm việc thi hành Hiến pháp, pháp luật và trong lĩnh vực quốc phòng, an ninh, xây dựng chính quyền gồm: Ban hành nghị quyết về những vấn đề thuộc nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND huyện; Quyết định biện pháp thực hiện nhiệm vụ về quốc phòng, an ninh; biện pháp bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh, phòng, chống tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật khác, phòng, chống quan liêu, tham nhũng trong phạm vi được phân quyền; biện pháp bảo vệ tài sản của cơ quan, tổ chức, bảo hộ tính mạng, tự do, danh dự, nhân phẩm, tài sản, các quyền và lợi ích hợp pháp khác của công dân trên địa bàn huyện theo quy định của pháp luật; Quyết định biện pháp để thực hiện các nhiệm vụ, quyền hạn do cơ quan nhà nước cấp trên phân cấp; Quyết định việc phân cấp cho chính quyền địa phương, cơ quan nhà nước cấp dưới thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn của chính quyền địa phương ở huyện; Bầu, miễn nhiệm, bãi nhiệm Chủ tịch HĐND, Phó Chủ tịch HĐND, Trưởng ban, Phó Trưởng ban của HĐND huyện; bầu, miễn nhiệm, bãi nhiệm Chủ tịch UBND, Phó Chủ tịch UBND và các Ủy viên UBND huyện; bầu, miễn nhiệm, bãi nhiệm Hội thẩm Tòa án nhân dân huyện; Lấy phiếu tín nhiệm, bỏ

phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức vụ do HĐND bầu theo quy định tại Điều 88 và Điều 89 của Luật này; Bãi bỏ một phần hoặc toàn bộ văn bản trái pháp luật của UBND, Chủ tịch UBND huyện; Bãi bỏ một phần hoặc toàn bộ văn bản trái pháp luật của HĐND cấp xã; Quyết định thành lập, bãi bỏ cơ quan chuyên môn thuộc UBND huyện; Giải tán HĐND cấp xã trong trường hợp HĐND đó làm thiệt hại nghiêm trọng đến lợi ích của Nhân dân và trình HĐND cấp tỉnh phê chuẩn trước khi thi hành; Bãi nhiệm đại biểu HĐND huyện và chấp nhận việc đại biểu HĐND huyện xin thôi làm nhiệm vụ đại biểu.

Thứ hai, trong lĩnh vực kinh tế, tài nguyên, môi trường, gồm: Thông qua kế hoạch phát triển KTXH trung hạn và hàng năm của huyện, quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất của huyện trước khi trình UBND cấp tỉnh phê duyệt; Quyết định dự toán thu ngân sách nhà nước trên địa bàn; dự toán thu, chi ngân sách địa phương và phân bổ dự toán ngân sách huyện; điều chỉnh dự toán ngân sách địa phương trong trường hợp cần thiết; phê chuẩn quyết toán ngân sách địa phương. Quyết định chủ trương đầu tư chương trình, dự án của huyện theo quy định của pháp luật; Quyết định quy hoạch, kế hoạch phát triển các ngành, lĩnh vực trên địa bàn huyện trong phạm vi được phân quyền; Quyết định biện pháp quản lý và sử dụng đất đai, rừng núi, sông hồ, nguồn nước, tài nguyên trong lòng đất, nguồn lợi ở vùng biển và các nguồn tài nguyên thiên nhiên khác; biện pháp bảo vệ và cải thiện môi trường, phòng, chống và khắc phục hậu quả thiên tai, bão, lụt ở địa phương theo quy định của pháp luật.

Thứ ba, quyết định biện pháp phát triển hệ thống giáo dục mầm non, tiểu học và trung học cơ sở; biện pháp phát triển sự nghiệp văn hóa, thông tin, thể dục, thể thao; biện pháp bảo vệ, chăm sóc sức khỏe nhân dân, phòng, chống dịch bệnh, thực hiện chính sách dân số, kế hoạch hóa gia đình; biện pháp phát triển việc làm, thực hiện chính sách ưu đãi đối với người có công với cách mạng, chính sách bảo trợ xã hội, xóa đói, giảm nghèo; biện pháp bảo đảm việc thực hiện chính sách dân tộc, tôn giáo trên địa bàn huyện theo quy định của pháp luật.

Thứ tư, giám sát việc tuân theo Hiến pháp và pháp luật ở địa phương, việc thực hiện nghị quyết của HĐND huyện; giám sát hoạt động của Thường trực

HĐND, UBND, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp, Ban của HĐND cấp mình; giám sát văn bản quy phạm pháp luật của UBND cùng cấp và văn bản của HĐND cấp xã.

Thứ năm, thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn khác theo quy định của pháp luật.

1.1.3. Nội dung hoạt động của HĐND cấp huyện

1.1.3.1. Tổ chức các kỳ họp của HĐND huyện.

Kỳ họp HĐND là hình thức hoạt động chủ yếu và quan trọng nhất của HĐND, thể hiện tập trung vị trí, vai trò, tính chất và chức năng của HĐND. Tại kỳ họp HĐND cấp huyện, các đại biểu sẽ tiến hành thảo luận, thông qua nghị quyết về các vấn đề thuộc nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND cấp mình. Về nguyên tắc thì nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND cấp huyện được thực hiện một cách toàn diện; HĐND cấp huyện quyết định tất cả các lĩnh vực trong phạm vi đơn vị hành chính quận, huyện.

HĐND họp mỗi năm ít nhất hai kỳ. HĐND họp chuyên đề khi Thường trực HĐND, Chủ tịch UBND cùng cấp hoặc ít nhất một phần ba tổng số đại biểu HĐND yêu cầu.

HĐND họp công khai. Trong trường hợp cần thiết, theo đề nghị của Thường trực HĐND, Chủ tịch UBND huyện hoặc yêu cầu của ít nhất một phần ba tổng số đại biểu HĐND thì HĐND quyết định họp kín.

Để chuẩn bị cho kỳ họp HĐND, cần phải triển khai các hoạt động sau:

- Xây dựng Chương trình kỳ họp HĐND.

Điều 79 của Luật Tổ chức chính quyền địa phương quy định:

Căn cứ vào nghị quyết của HĐND, theo đề nghị của Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Chánh án Tòa án nhân dân, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân, các Ban của HĐND và đại biểu HĐND cùng cấp, Thường trực HĐND dự kiến chương trình kỳ họp HĐND.

Chương trình kỳ họp thứ nhất của HĐND khóa mới do Thường trực HĐND khóa trước dự kiến. Các Ban của HĐND khóa trước thẩm tra các nội dung trong dự kiến chương trình kỳ họp thứ nhất của HĐND khóa mới, báo cáo Thường trực HĐND khóa trước để xem xét tại kỳ họp thứ nhất của HĐND khóa mới.

HĐND quyết định chương trình kỳ họp. Trong trường hợp cần thiết, theo đề nghị của Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam, Chánh án Tòa án nhân dân, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân, các Ban của HĐND và đại biểu HĐND cùng cấp, HĐND quyết định sửa đổi, bổ sung chương trình kỳ họp đã được thông qua.

- Triệu tập và mời tham dự kỳ họp HĐND.

Điều 80 của Luật Tổ chức chính quyền địa phương quy định:

Kỳ họp thứ nhất của HĐND khóa mới được triệu tập chậm nhất là 45 ngày kể từ ngày bầu cử đại biểu HĐND; đối với địa phương có bầu cử lại, bầu cử thêm đại biểu HĐND hoặc lùi ngày bầu cử thì thời hạn triệu tập kỳ họp thứ nhất được tính từ ngày bầu cử lại, bầu cử thêm.

Kỳ họp thứ nhất của mỗi khóa HĐND do Chủ tịch HĐND khóa trước triệu tập. Trường hợp khuyết Chủ tịch HĐND thì một Phó Chủ tịch HĐND khóa trước triệu tập kỳ họp; nếu khuyết cả Chủ tịch HĐND, Phó Chủ tịch HĐND thì Thường trực HĐND cấp trên trực tiếp chỉ định triệu tập viên để triệu tập kỳ họp HĐND.

Trong nhiệm kỳ, Thường trực HĐND quyết định triệu tập kỳ họp thường lệ chậm nhất là 20 ngày, kỳ họp bất thường chậm nhất là 07 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp. Trường hợp khuyết Thường trực HĐND thì Thường trực HĐND cấp trên trực tiếp chỉ định triệu tập viên để triệu tập và chủ tọa kỳ họp HĐND.

Dự kiến chương trình kỳ họp HĐND được gửi đến đại biểu HĐND cùng với quyết định triệu tập kỳ họp.

Quyết định triệu tập kỳ họp và dự kiến chương trình kỳ họp HĐND được thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng tại địa phương chậm nhất là 10 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp thường lệ và chậm nhất là 03 ngày trước ngày khai mạc kỳ họp chuyên đề.

Kỳ họp HĐND huyện là một hoạt động quan trọng của HĐND huyện, bởi đây là hình thức hoạt động chủ yếu và quan trọng nhất của HĐND. Tại kỳ họp này, các hoạt động rất quan trọng diễn ra như:

- Ban hành văn bản liên quan đến chức năng, nhiệm vụ của HĐND huyện.

Theo quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương và các văn bản pháp luật

trên các lĩnh vực khác, quyền hạn của HĐND được thể hiện ở những hình thức và cấp độ khác nhau. Cụ thể đó là: quyền quyết định, quyền thông qua và quyền phê chuẩn.

- Hoạt động bầu, miễn nhiệm đối với các chức danh theo quy định

Đối với chức danh của HĐND

Theo quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương, các chức danh của HĐND các cấp đối với chính quyền đô thị và chính quyền nông thôn, gồm: Chủ tịch, Phó Chủ tịch HĐND, Chánh Văn phòng, Trưởng ban, Phó Trưởng ban và Ủy viên của các Ban của HĐND. Thường trực HĐND gồm: Chủ tịch, Phó Chủ tịch HĐND, các Ủy viên là Trưởng ban của HĐND. Thành viên của Thường trực HĐND không thể đồng thời là thành viên của UBND cùng cấp (Điều 6, Luật Tổ chức chính quyền địa phương).

Quy trình bầu cử, miễn nhiệm, bãi nhiệm các chức danh của HĐND Quy trình bầu cử các chức danh của HĐND thực hiện theo Điều 83, Luật Tổ chức chính quyền địa phương; kết quả bầu cử Chủ tịch HĐND, Phó Chủ tịch HĐND phải được Thường trực HĐND cấp trên trực tiếp phê chuẩn; Thường trực HĐND phê chuẩn danh sách Ủy viên của các Ban của HĐND cùng cấp trong số đại biểu HĐND và việc cho thôi làm Ủy viên của các Ban của HĐND theo đề nghị của Trưởng ban của HĐND (quy định tại Khoản 6, Điều 104, Luật Tổ chức chính quyền địa phương).

Quy trình từ chức, miễn nhiệm, bãi nhiệm đối với người giữ các chức vụ của HĐND thực hiện theo Điều 84, Luật Tổ chức chính quyền địa phương; thôi làm nhiệm vụ và bãi nhiệm đại biểu HĐND thực hiện theo Điều 101, Điều 102, Luật Tổ chức chính quyền địa phương; kết quả miễn nhiệm, bãi nhiệm Chủ tịch, Phó Chủ tịch HĐND phải được phê chuẩn theo quy định tại Khoản 4, Điều 84, Luật Tổ chức chính quyền địa phương.

- Hoạt động chất vấn và trả lời chất vấn

Chất vấn cũng là một hoạt động không thể thiếu tại mỗi kỳ họp của HĐND huyện. Chất vấn là việc đại biểu HĐND nêu vấn đề thuộc trách nhiệm của Chủ tịch HĐND huyện, Chủ tịch UBND huyện, thành viên khác của UBND,... và yêu cầu những người này trả lời về trách nhiệm của mình đối với vấn đề được nêu.

- Hoạt động ban hành Nghị quyết tại kỳ họp HĐND

Đại diện cơ quan, tổ chức trình dự thảo nghị quyết, đề án, báo cáo thuyết trình trước HĐND.

Đại diện Ban của HĐND được giao thẩm tra dự thảo nghị quyết, đề án, báo cáo trình bày báo cáo thẩm tra.

HĐND thảo luận. Trước khi thảo luận, HĐND cấp tỉnh, cấp huyện có thể tổ chức thảo luận ở Tổ đại biểu HĐND. Trong quá trình thảo luận tại phiên họp toàn thể, chủ tọa có thể nêu những vấn đề còn có ý kiến khác nhau để HĐND xem xét, quyết định. Khi xét thấy cần thiết, HĐND yêu cầu cơ quan hữu quan báo cáo giải trình về những vấn đề mà đại biểu HĐND quan tâm.

HĐND biểu quyết thông qua dự thảo nghị quyết, đề án, báo cáo bằng cách biểu quyết từng vấn đề, sau đó biểu quyết toàn bộ hoặc biểu quyết toàn bộ một lần.

Nghị quyết của HĐND do Chủ tịch HĐND hoặc chủ tọa kỳ họp ký chứng thực.

Biên bản kỳ họp HĐND do Chủ tịch HĐND hoặc chủ tọa kỳ họp ký tên.

Chậm nhất là 10 ngày kể từ ngày bế mạc kỳ họp, nghị quyết, đề án, báo cáo, biên bản của kỳ họp HĐND phải được Thường trực HĐND gửi lên Thường trực HĐND và Ủy ban nhân dân cấp trên trực tiếp;

Nghị quyết của HĐND phải được gửi đến các cơ quan, tổ chức hữu quan để thực hiện. Nghị quyết của HĐND được đăng công báo địa phương, đưa tin trên các phương tiện thông tin đại chúng ở địa phương, niêm yết và lưu trữ theo quy định của pháp luật.

- Hoạt động giám sát của HĐND

HĐND thực hiện quyền giám sát của mình tại kỳ họp HĐND và trên cơ sở hoạt động giám sát của Thường trực HĐND, các Ban của HĐND, các Tổ đại biểu HĐND và đại biểu HĐND.

HĐND quyết định nội dung giám sát theo đề nghị của Thường trực HĐND trình trên cơ sở các kiến nghị của Ban của HĐND, Tổ đại biểu HĐND, đại biểu HĐND, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và ý kiến, kiến nghị của cử tri địa phương.

- Hoạt động lấy phiếu tín nhiệm, bỏ phiếu tín nhiệm

HĐND lấy phiếu tín nhiệm giữa nhiệm kỳ đối với những người giữ các chức vụ sau đây:

Chủ tịch HĐND, Phó Chủ tịch HĐND, Trưởng ban của HĐND đối với HĐND cấp huyện;

Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Ủy viên Ủy ban nhân dân.

HĐND bỏ phiếu tín nhiệm đối với những người giữ chức vụ do HĐND bầu.

Thường trực HĐND trình HĐND bỏ phiếu tín nhiệm trong các trường hợp sau đây:

Có kiến nghị của ít nhất một phần ba tổng số đại biểu HĐND

Có kiến nghị của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp;

Người được lấy phiếu tín nhiệm có từ hai phần ba tổng số đại biểu HĐND trở lên đánh giá tín nhiệm thấp.

Người được đưa ra bỏ phiếu tín nhiệm có quá nửa tổng số đại biểu HĐND bỏ phiếu không tín nhiệm có thể xin từ chức. Trường hợp không từ chức thì cơ quan hoặc người có thẩm quyền giới thiệu để HĐND nhân dân bầu chức vụ đó có trách nhiệm trình HĐND xem xét, quyết định việc miễn nhiệm người không được HĐND tín nhiệm.

1.1.3.2. Hoạt động của Thường trực, các Ban, các Tổ, các đại biểu HĐND cấp huyện.

* Hoạt động của Thường trực HĐND huyện

- Thường trực HĐND huyện có cơ cấu gồm Chủ tịch HĐND, một Phó Chủ tịch HĐND và các Ủy viên là Trưởng ban của HĐND huyện. Chủ tịch HĐND huyện có thể là đại biểu HĐND hoạt động chuyên trách; Phó Chủ tịch HĐND huyện là đại biểu HĐND hoạt động chuyên trách.

- Theo quy định tại Điều 104, 106, 107 của Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Thường trực HĐND có các hoạt động sau:

Triệu tập các kỳ họp của HĐND; phối hợp với UBND trong việc chuẩn bị kỳ họp của HĐND.

Đôn đốc, kiểm tra Ủy ban nhân dân và các cơ quan nhà nước khác ở địa phương thực hiện các nghị quyết của HĐND.

Giám sát việc tuân theo Hiến pháp và pháp luật tại địa phương.

Chỉ đạo, điều hòa, phối hợp hoạt động của các Ban của HĐND; xem xét kết quả giám sát của các Ban của HĐND khi xét thấy cần thiết và báo cáo HĐND tại kỳ họp gần nhất; giữ mối liên hệ với đại biểu HĐND; tổng hợp chất vấn của đại biểu HĐND để báo cáo HĐND; yêu cầu các cơ quan, tổ chức, cá nhân giải trình các vấn đề liên quan đến nhiệm vụ, quyền hạn của Thường trực HĐND tại phiên họp Thường trực HĐND.

Tổ chức để đại biểu HĐND tiếp công dân theo quy định của pháp luật; đôn đốc, kiểm tra và xem xét tình hình giải quyết kiến nghị, khiếu nại, tố cáo của công dân; tổng hợp ý kiến, nguyện vọng của Nhân dân để báo cáo tại kỳ họp HĐND.

Phê chuẩn danh sách Ủy viên của các Ban của HĐND trong số đại biểu HĐND và việc cho thôi làm Ủy viên của Ban của HĐND theo đề nghị của Trưởng ban của HĐND.

Trình HĐND lấy phiếu tín nhiệm, bỏ phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức vụ do HĐND bầu theo quy định tại Điều 88 và Điều 89 của Luật này.

Quyết định việc đưa ra HĐND hoặc đưa ra cử tri bãi nhiệm đại biểu HĐND.

Báo cáo về hoạt động của HĐND cùng cấp lên HĐND và UBND cấp trên trực tiếp;

Giữ mối liên hệ và phối hợp công tác với Ban thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp; mỗi năm hai lần thông báo cho Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp về hoạt động của HĐND.

Hình thức hoạt động chủ yếu của Thường trực HĐND là các phiên họp của Thường trực HĐND. Tại phiên họp, Thường trực HĐND thảo luận và quyết định những vấn đề thuộc nhiệm vụ, quyền hạn của mình theo quy định của pháp luật.

Thường trực HĐND họp thường kỳ mỗi tháng một lần.

Khi xét thấy cần thiết, Thường trực HĐND có thể họp đột xuất theo đề nghị của Chủ tịch HĐND. Phiên họp Thường trực HĐND phải có ít nhất hai phần ba tổng số thành viên Thường trực HĐND tham dự.

Chủ tịch HĐND quyết định thời gian, chương trình, chỉ đạo việc chuẩn bị và chủ tọa phiên họp Thường trực HĐND; nếu Chủ tịch HĐND vắng mặt thì một Phó Chủ tịch HĐND được Chủ tịch HĐND ủy quyền chủ tọa phiên họp.

Thành viên Thường trực HĐND có trách nhiệm tham gia đầy đủ các phiên họp, nếu vì lý do đặc biệt không thể tham gia thì phải báo cáo Chủ tịch HĐND xem xét, quyết định.

Thường trực HĐND có trách nhiệm tổ chức đề đại biểu HĐND cấp mình tiếp công dân.

Chủ tịch HĐND phải có lịch tiếp công dân.

*** Hoạt động của các Ban HĐND huyện**

HĐND huyện thành lập Ban pháp chế, Ban kinh tế - xã hội, nơi nào có nhiều đồng bào dân tộc thiểu số thì thành lập Ban dân tộc.

- Ban của HĐND huyện gồm có Trưởng ban, một Phó Trưởng ban và các Ủy viên. Số lượng Ủy viên của các Ban của HĐND huyện do HĐND huyện quyết định. Trưởng ban của HĐND huyện có thể là đại biểu HĐND hoạt động chuyên trách; Phó Trưởng ban của HĐND huyện là đại biểu HĐND hoạt động chuyên trách.

Mỗi huyện sẽ có cấu trúc các Ban khác nhau. Các ban này phụ trách các lĩnh vực khác nhau và thực hiện theo chức năng, nhiệm vụ của mình theo quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương 2015.

Ban pháp chế của HĐND cấp huyện chịu trách nhiệm trong các lĩnh vực thi hành Hiến pháp và pháp luật, quốc phòng, an ninh, trật tự, an toàn xã hội, xây dựng chính quyền địa phương (CQĐP) và quản lý địa giới hành chính ở địa phương.

Ban KTXH của HĐND cấp huyện chịu trách nhiệm trong các lĩnh vực kinh tế, ngân sách, đô thị, giao thông, xây dựng, giáo dục, y tế, văn hóa, xã hội, thông tin, thể dục, thể thao, khoa học, công nghệ, tài nguyên và môi trường, chính sách tôn giáo ở địa phương.

Ban dân tộc của HĐND cấp huyện chịu trách nhiệm trong lĩnh vực dân tộc ở địa phương.

Trường hợp HĐND cấp huyện không thành lập Ban dân tộc thì Ban KTXH của HĐND cấp huyện chịu trách nhiệm trong lĩnh vực dân tộc ở địa phương.

Các Ban của HĐND huyện tham gia chuẩn bị nội dung kỳ họp của HĐND liên quan đến lĩnh vực phụ trách. Thẩm tra dự thảo nghị quyết, báo cáo, đề án liên quan đến lĩnh vực phụ trách do HĐND hoặc Thường trực HĐND phân công. Giúp HĐND giám sát hoạt động của Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp; giám sát hoạt động của Ủy ban nhân dân và các cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cùng cấp trong các lĩnh vực phụ trách; giám sát văn bản quy phạm pháp luật thuộc phạm vi phụ trách. Tổ chức khảo sát tình hình thực hiện các quy định của pháp luật về lĩnh vực phụ trách do HĐND hoặc Thường trực HĐND phân công. Báo cáo kết quả hoạt động giám sát với HĐND, Thường trực HĐND. Ban của HĐND chịu trách nhiệm và báo cáo công tác trước HĐND; trong thời gian HĐND không họp thì báo cáo công tác trước Thường trực HĐND.

*** Hoạt động của Tổ đại biểu HĐND cấp huyện**

Các đại biểu HĐND huyện được bầu ở một hoặc nhiều đơn vị bầu cử hợp thành Tổ đại biểu HĐND. Số lượng Tổ đại biểu HĐND, tổ trưởng và tổ phó của Tổ đại biểu HĐND do Thường trực HĐND huyện quyết định.

Tổ đại biểu HĐND giám sát việc tuân theo Hiến pháp, pháp luật, văn bản của cơ quan nhà nước cấp trên và nghị quyết của HĐND cùng cấp trên địa bàn hoặc về các vấn đề do HĐND hoặc Thường trực HĐND phân công. Có trách nhiệm nghiên cứu tài liệu, chuẩn bị đóng góp ý kiến cho kỳ họp HĐND cùng cấp; tổ chức cho đại biểu HĐND TXCT, thu thập ý kiến, kiến nghị của cử tri trước kỳ họp HĐND và đề đại biểu HĐND báo cáo với cử tri về kết quả kỳ họp sau kỳ họp HĐND.

*** Hoạt động của các đại biểu HĐND huyện**

Đại biểu HĐND là người luôn gương mẫu chấp hành chính sách, pháp luật của nhà nước và tham gia vào hoạt động quản lý nhà nước; tuyên truyền vận động nhân dân thực hiện chính sách pháp luật.

Đại biểu HĐND có trách nhiệm tham dự đầy đủ các kỳ họp, phiên họp HĐND, tham gia thảo luận và biểu quyết các vấn đề thuộc nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND.

Đại biểu HĐND có trách nhiệm tiếp công dân theo quy định của pháp luật.

Đại biểu HĐND có quyền chất vấn Chủ tịch UBND, Phó Chủ tịch UBND, Ủy viên UBND, Chánh án Tòa án nhân dân, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp.

Đại biểu HĐND có quyền kiến nghị HĐND bỏ phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức vụ do HĐND bầu, tổ chức phiên họp chuyên đề và kiến nghị về những vấn đề khác mà đại biểu thấy cần thiết.

1.1.3.3 Hoạt động TXCT

TXCT là một hoạt động quan trọng của đại biểu HĐND. Làm tốt công tác TXCT nhằm giải quyết các ý kiến, kiến nghị, nguyện vọng chính đáng và những bức xúc của cử tri, giữ vững sự ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội tại địa phương. Việc nắm thông tin, tổng hợp chính xác, kịp thời các ý kiến, kiến nghị của cử tri trong hoạt động TXCT của đại biểu HĐND có vai trò hết sức quan trọng, qua đó nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND; đồng thời làm tốt hơn trong việc điều chỉnh, bổ sung hoặc giải quyết vấn đề phát sinh trong quá trình hoạt động TXCT của đại biểu HĐND; góp phần thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, an ninh - quốc phòng của địa phương.

Sau mỗi kỳ họp HĐND, đại biểu HĐND có trách nhiệm báo cáo với cử tri về kết quả của kỳ họp, phổ biến và giải thích các nghị quyết của HĐND, vận động và cùng với Nhân dân thực hiện các nghị quyết đó.

1.1.3.4. Hoạt động giám sát của HĐND huyện.

HĐND thực hiện quyền giám sát của mình tại kỳ họp HĐND và trên cơ sở hoạt động giám sát của Thường trực HĐND, các Ban của HĐND, các Tổ đại biểu HĐND và đại biểu HĐND.

HĐND quyết định nội dung giám sát theo đề nghị của Thường trực HĐND trình trên cơ sở các kiến nghị của Ban của HĐND, Tổ đại biểu HĐND, đại biểu HĐND, Ủy ban MTTQ Việt Nam cùng cấp và ý kiến, kiến nghị của cử tri địa phương.

- HĐND thực hiện quyền giám sát thông qua các hoạt động sau đây:

Xem xét báo cáo công tác của Thường trực HĐND, Ủy ban nhân dân, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp;

Xem xét báo cáo của Ủy ban nhân dân cùng cấp về tình hình thi hành Hiến pháp, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên và nghị quyết của HĐND cùng cấp;

Xem xét văn bản của Ủy ban nhân dân cùng cấp có dấu hiệu trái với Hiến pháp, các văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên và nghị quyết của HĐND cùng cấp;

Xem xét trả lời chất vấn của Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Ủy viên Ủy ban nhân dân, Chánh án Tòa án nhân dân, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp;

Thành lập Đoàn giám sát về một vấn đề nhất định khi xét thấy cần thiết và xem xét kết quả giám sát của Đoàn giám sát.

- Căn cứ vào kết quả giám sát, HĐND có các quyền sau đây:

Yêu cầu Ủy ban nhân dân, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cùng cấp ban hành văn bản để thi hành Hiến pháp, pháp luật và nghị quyết của HĐND;

Bãi bỏ một phần hoặc toàn bộ văn bản của Ủy ban nhân dân, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cùng cấp trái với Hiến pháp, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên và nghị quyết của HĐND;

Ra nghị quyết về trả lời chất vấn và trách nhiệm của người trả lời chất vấn khi xét thấy cần thiết;

Miễn nhiệm, bãi nhiệm Chủ tịch HĐND, Phó Chủ tịch HĐND, Trưởng ban, Phó Trưởng ban của HĐND, Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân và Ủy viên Ủy ban nhân dân.

1.1.4. Tiêu chí đánh giá hiệu quả hoạt động của Hội đồng nhân dân huyện

Để đánh giá hiệu quả hoạt động của HĐND huyện cần có những tiêu chí nhất định. Mỗi tiêu chí được xem là một căn cứ để xác định hiệu quả hoạt động trên một phương diện khác nhau. Do nội dung hoạt động của HĐND huyện rất đa dạng nên có những nhận định, đánh giá mang tính chất định tính nhất định, đồng thời có những đánh giá, kết luận mang tính định lượng. Vì vậy, xác định tiêu chí để đánh giá hiệu quả hoạt động của HĐND là một việc làm rất khó khăn. Một số tiêu chí đánh giá hiệu quả hoạt động của HĐND như sau:

Thứ nhất: Tình hình kinh tế xã hội, an ninh quốc phòng sau các kỳ họp HĐND huyện ban hành các Nghị quyết thực hiện các chính sách phát triển kinh tế xã hội, an ninh quốc phòng...; sau các hoạt động giám sát; sau tiếp xúc cử tri, giải quyết các ý kiến kiến nghị của nhân dân.

Thứ hai: Mức độ đạt được mục đích của các hoạt động HĐND: Khi hoạt động HĐND phải xác định đúng mục đích của các hoạt động được thể hiện ở nhiều cấp độ khác nhau. Mục đích đề ra cho từng hoạt động phải phù hợp với chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn do pháp luật quy định và phải phù hợp với nghị quyết của HĐND cũng như với yêu cầu thực tiễn đề ra..

Thứ ba: Các kết quả thực tế đạt được do tác động của các hoạt động HĐND. Đây là một tiêu chí phức tạp vì kết quả thực tế do hoạt động của HĐND mang lại nhiều khi không thể hiện bằng yếu tố định lượng mà còn có cả yếu tố định tính. Hơn nữa, hoạt động của HĐND có phạm vi rất rộng, những biến đổi do sự tác động hoạt động của HĐND nhiều khi không chỉ phát sinh trực tiếp đến các đối tượng mà còn ảnh hưởng đến các đối tượng liên quan. Do đó để xác định những kết quả thực tế từ tác động của hoạt động HĐND đòi hỏi phải có quan điểm toàn diện, cụ thể, đồng thời phải thu thập rất nhiều nguồn thông tin và tư liệu khác nhau.

Thứ tư: Kết quả đạt được so với chi phí bỏ ra: Nếu theo cách tiếp cận “hiệu quả chính là chỉ số so sánh giữa kết quả thu về với chi phí bỏ ra” thì khi đánh giá hiệu quả phải tính đến những chi phí để đạt được kết quả đó. Chi phí ở đây bao gồm cả về vật chất, tinh thần...Tất cả những chi phí cho hoạt động của HĐND huyện đều cần ở mức thấp nhưng phải đủ đảm bảo phát huy tốt vai trò, nhiệm vụ, năng lực của mình để đạt được những kết quả ở mức cao nhất. Hoạt động của HĐND là một hoạt động cũng mang tính xã hội nên để tính kết quả thu về so với chi phí bỏ ra là điều rất khó khăn phức tạp. Bởi yếu tố vừa định lượng vừa định tính không chỉ thể hiện trong kết quả thu về mà ngay cả trong đầu tư, chi phí bỏ ra. Cho nên khi căn cứ vào tiêu chí này để đánh giá hiệu quả hoạt động của HĐND huyện cũng chỉ tính toán ở mức độ tương đối.

1.1.5. Những yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động của HĐND cấp huyện

1.1.5.1 Yếu tố chủ quan

- Cơ cấu tổ chức và năng lực, trách nhiệm của đại biểu HĐND huyện

Nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND quyết định cơ cấu tổ chức của HĐND, nhưng cơ cấu tổ chức của HĐND lại có tính độc lập tương đối. Vì rằng thiết chế HĐND ở nước ta hoạt động không thường xuyên, các hoạt động chủ yếu diễn ra tại kỳ họp, số lượng đại biểu HĐND đa phần kiêm nhiệm, do đó các hoạt động của HĐND giữa 2 kỳ họp cần có tổ chức bộ máy các cơ quan thuộc HĐND cấp huyện (TTHĐND, các Ban HĐND, văn phòng HĐND) đáp ứng khả năng thực hiện chức năng, nhiệm vụ của HĐND.

Đại biểu HĐND huyện là người quyết định đến chất lượng và hiệu quả hoạt động của HĐND huyện. Một bộ máy được tổ chức hoàn thiện nhưng nếu yếu tố con người trong cơ quan tổ chức đó lại không có năng lực và trách nhiệm, bộ máy đó chưa được coi là hoàn thiện. Do đó, bên cạnh tổ chức bộ máy hoàn chỉnh số lượng con người phục vụ trong bộ máy đó, cần phải coi trọng năng lực, trách nhiệm của đại biểu. Bởi không chỉ riêng HĐND huyện mà ở bất kỳ cơ quan nào có một tổ chức hợp lý và đồng bộ, sẽ tạo nên một bộ máy hoạt động nhịp nhàng và mang lại hiệu quả. Vì vậy việc tổ chức bộ máy hoàn thiện, đồng bộ là yếu tố góp phần vào sự thành công trong hoạt động của HĐND huyện.

1.1.5.2 Yếu tố khách quan

- Yếu tố pháp luật.

Đây là yếu tố đầu tiên và quan trọng nhất, tác động rất lớn đến chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND. Đồng thời, yếu tố pháp luật cũng là cơ sở pháp lý cho HĐND huyện thực hiện chức năng của mình là quyết định và giám sát. Nếu pháp luật không quy định một cách cụ thể về hoạt động của HĐND huyện, việc ghi nhận hai chức năng này trong Hiến pháp cũng chỉ là hình thức. Pháp luật quy định rõ ràng chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND huyện tạo điều kiện cho HĐND huyện thực hiện tốt các nhiệm vụ được giao.

- Yếu tố lãnh đạo chính trị của Đảng đối với HĐND cấp huyện.

Đây là điều kiện cốt yếu nhằm định hướng chính trị XHCN đối với công tác HĐND cấp huyện, nhất là phải coi trọng định hướng cơ cấu nhân sự cho HĐND cấp huyện thông qua giới thiệu các cán bộ đạt chuẩn trình độ, năng lực, phẩm chất và có uy tín tham gia ứng cử viên công tác HĐND cấp huyện. Để tránh tình trạng bao biện hoặc làm thay, các cấp ủy Đảng nên chú trọng vào chức năng lãnh đạo HĐND trên cơ sở những chủ trương đã định hướng và tiến hành hoạt động kiểm tra quá trình định hướng chính trị ấy thực hiện trên thực tế.

Ngoài ra, các định hướng chính trị trong lãnh đạo của cấp ủy Đảng cấp huyện tập trung định hướng việc điều phối giữa HĐND với các cơ quan, tổ chức cùng cấp một cách hợp lý, đồng bộ để đạt sự thống nhất nhiệm vụ chính trị trong quá trình thực hiện ở địa phương.

- Yếu tố đặc điểm tự nhiên, KTXH

Trong quá trình thực thi của cơ quan nhà nước nói chung và hoạt động của HĐND huyện nói riêng đã chịu ảnh hưởng mạnh mẽ của sự phát triển KTXH. Việt Nam là một nước đang phát triển, trình độ KTXH ở mỗi vùng miền khác nhau, do đó cũng ảnh hưởng nhất định đến hoạt động của HĐND huyện ở nước ta, vì đây là cơ quan trực tiếp thực thi chính sách ở địa phương. Các điều kiện phát triển về văn hóa, giáo dục, xã hội được thuận lợi sẽ giúp chuyển biến nhanh về phát triển dân trí và cải thiện thói quen, tác phong và cách nghĩ của người dân, nhất là ý thức chấp hành pháp luật. Nếu việc người dân được định hướng tiếp cận dễ dàng các kênh truyền thông đại chúng (như tài liệu sách báo, mạng internet, các trang web...) sẽ nâng cao ý thức qua đó tự giác tuân thủ và thi hành pháp luật, cũng như thuận lợi trong triển khai hoạt động của HĐND cấp huyện. Tuy nhiên, ở một điều kiện đang có nền KTXH chưa phát triển..., hiện tượng vi phạm pháp luật sẽ phức tạp và khó kiểm soát, HĐND huyện trong quá trình tổ chức hoạt động sẽ đối mặt với nhiều trở ngại, khó khăn thách thức. Do đó, về dài hạn, chính quyền các cấp cần chú trọng phát triển KTXH, giảm nghèo bền vững.

1.2. Kinh nghiệm thực tiễn về hoạt động của HĐND tại một số địa phương.

1.2.1. Kinh nghiệm hoạt động của HĐND huyện Nam Sách, tỉnh Hải Dương

Là một huyện có điều kiện KTXH tương tự huyện Nam Sách, tuy nhiên hoạt động của HĐND huyện Nam Sách được đánh giá cao và thường xuyên được các huyện khác trong tỉnh Hải Dương và các tỉnh khác tham khảo học hỏi.

HĐND huyện thực hiện tốt các chức năng quyết định: Thường trực, các Ban HĐND huyện nghiên cứu một cách nghiêm túc, kỹ lưỡng các quy định của pháp luật liên quan đến chức năng, thẩm quyền quyết định trên các lĩnh vực để trên cơ sở đó xây dựng các Nghị quyết đảm bảo đúng quy định và phù hợp với thực tế của địa phương. Trong công tác thẩm tra nội dung trình kỳ họp, phải đảm bảo vừa phối hợp nhưng đồng thời có tính độc lập riêng. Trên cơ sở giải trình của UBND huyện, Thường trực, các Ban HĐND huyện trình kỳ họp để đại biểu thảo luận, xem xét và quyết định. Cách làm này vừa đảm bảo tiến độ thực hiện hoạt động thẩm tra, vừa đảm bảo tính chặt chẽ và mang lại hiệu quả cao.

Các hoạt động giám sát của HĐND huyện được thực hiện tốt: Đối với giám sát tại kỳ họp: Thường trực HĐND huyện chỉ đạo các Ban HĐND, Đại biểu HĐND huyện nghiên cứu kỹ các nội dung trình tại kỳ họp; trước mỗi kỳ họp Thường trực HĐND huyện Nam Sách ban hành các văn bản vừa hướng dẫn, vừa chỉ đạo, vừa đôn đốc đại biểu để đại biểu chấp hành. Trước 10 ngày diễn ra khai mạc kỳ họp, Thường trực HĐND huyện tiến hành họp, làm việc trực tiếp từng Tổ đại biểu để định hướng, tập hợp các nội dung chất vấn cụ thể của từng đại biểu. Trong điều hành chất vấn, chủ tọa kỳ họp linh hoạt để tạo được không khí chất vấn sôi nổi, dân chủ, thẳng thắn, đặc biệt sau khi kết thúc kỳ họp tổng hợp lại các nội dung chất vấn của đại biểu và những vấn đề mà người trả lời chất vấn hứa tại kỳ họp để làm căn cứ để đại biểu giám sát nội dung trả lời chất vấn, điều này rất quan trọng và hữu ích để giải quyết dứt điểm các vấn đề.

Đối với hoạt động giám sát chuyên đề: chọn nội dung giám sát cụ thể, đang được cử tri quan tâm, những vấn đề bức xúc, nổi cộm, phù hợp với từng thời điểm,

tránh để kéo dài khi không còn là vấn đề bức xúc hoặc nếu không sẽ ảnh hưởng đến phát triển KTXH. Chuẩn bị kỹ các điều kiện cho cuộc giám sát; Kết quả giám sát thông qua tại hội nghị Ban Thường vụ Huyện ủy để có kết luận chỉ đạo việc thực hiện các nội dung kiến nghị của HĐND; đồng thời, Thường trực HĐND cần phải phân công cho các Ban HĐND tiến hành theo dõi, đôn đốc việc thực hiện các ý kiến nghị sau giám sát của Thường trực, các Ban HĐND huyện.

Thực hiện tốt chức năng đại diện: Thường trực HĐND huyện Nam Sách đổi mới cách thức tổ chức TXCT, không tổ chức quá nhiều cuộc ở trong một địa bàn, có sự kết hợp TXCT 02 cấp (cấp huyện và cấp xã). Ở hội nghị tiếp xúc, chỉ đạo đại biểu không chỉ đến để tiếp nhận ý kiến cử tri mà cần phải nghiên cứu kỹ các chủ trương, chính sách, quy định của pháp luật để giải trình, giải thích cho cử tri. Sau khi TXCT xong chỉ đạo tổng hợp đầy đủ, chi tiết, cụ thể, có địa chỉ các ý kiến kiến nghị, đồng thời phân loại các ý kiến theo ngành, chuyên môn điều đó giúp dễ dàng hơn trong việc trả lời và giải quyết các kiến nghị liên quan. Đồng thời, chỉ đạo việc theo dõi, đối chiếu kết quả trả lời, giải quyết của các cơ quan chuyên môn với thực tế ở cơ sở để tiếp tục có ý kiến tại các kỳ họp.

1.2.2. Kinh nghiệm hoạt động của HĐND huyện Kim Thành, tỉnh Hải Dương

Huyện Kim Thành giáp huyện Thanh Hà và có điều kiện KTXH tương tự huyện Thanh Hà. Hoạt động của HĐND huyện Kim Thành có nhiều đổi mới, thực chất, đúng luật định, hiệu quả: công tác chuẩn bị, tổ chức kỳ họp bài bản, khoa học, dân chủ; quyết định chủ trương đầu tư nhiều công trình, dự án trên địa bàn: 90% số Nghị quyết được ban hành dành cho nhiệm vụ phát triển KTXH, đầu tư công, dự toán ngân sách, xây dựng nông thôn mới kiểu mẫu.

Hoạt động giám sát của HĐND huyện được triển khai thực hiện bảo đảm đúng quy định của pháp luật, có nhiều đổi mới, linh hoạt, sát thực tiễn và yêu cầu nhiệm vụ chính trị của huyện đã phát hiện, kiến nghị giải quyết nhiều nội dung, kịp thời khắc phục những hạn chế, thiếu sót trong thực thi chính sách, pháp luật trên địa bàn của một số cơ quan, đơn vị, địa phương; góp phần vào việc ổn định tình hình, hạn

chế đơn thư khiếu kiện, bảo đảm cho nhiệm vụ phát triển KTXH, quốc phòng, an ninh và xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

HĐND huyện luôn đồng hành với HĐND xã, thị trấn: đã chủ động hướng dẫn, thống nhất với HĐND xã, thị trấn trong tổ chức kỳ họp thường kỳ; nâng cao chất lượng các hoạt động giám sát việc tuân theo pháp luật tại địa phương. Có thể khẳng định, hoạt động của HĐND xã, thị trấn trên địa bàn huyện Kim Thành ngày càng nề nếp, khoa học hơn và đúng thẩm quyền theo quy định của pháp luật.

Kết luận chương 1

Như vậy, Chương 1 đã tập trung vào 02 nội dung đó là khái quát về HĐND huyện và hoạt động của HĐND huyện. Theo đó, Chương 1 nêu rõ khái niệm, vai trò, ý nghĩa của HĐND huyện; trình bày nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND huyện; các tiêu chí đánh giá hiệu quả của HĐND huyện. Hoạt động của HĐND huyện tập trung vào bốn hoạt động chính đó là kỳ họp HĐND huyện; Hoạt động của Thường trực HĐND huyện, các Ban của HĐND huyện, các Tổ Đại biểu HĐND huyện và đại biểu HĐND huyện; Hoạt động TXCT; Hoạt động giám sát của HĐND huyện. Hoạt động của HĐND huyện chịu ảnh hưởng của nhiều yếu tố chủ quan như cơ cấu tổ chức bộ máy, năng lực và trách nhiệm của Đại biểu HĐND, yếu tố khách quan như: pháp luật, lãnh đạo chính trị của Đảng đối với HĐND cấp huyện, đặc điểm tự nhiên, KTXH của địa phương. Đây là cơ sở lý luận quan trọng để tác giả phân tích thực trạng hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương ở Chương 2.

CHƯƠNG 2

THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG CỦA HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN HUYỆN THANH HÀ, TỈNH HẢI DƯƠNG

2.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, tình hình KTXH của huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

2.1.1. Vị trí địa lý, điều kiện tự nhiên và cơ sở hạ tầng

Huyện Thanh Hà nằm ở phía Đông Nam của tỉnh Hải Dương, diện tích 140,70 km², dân số 147.992 người và có vị trí địa lý: phía Bắc giáp huyện Kim Thành; phía Nam giáp huyện Tứ Kỳ, huyện An Lão (TP Hải Phòng); Phía Đông giáp huyện Kim Thành, huyện An Lão (TP Hải Phòng); Phía Tây giáp thành phố Hải Dương.

Huyện Thanh Hà có 16 đơn vị hành chính gồm 1 thị trấn và 15 xã trực thuộc: thị trấn Thanh Hà, các xã: An Phượng, Cẩm Việt, Hồng Lạc, Liên Mạc, Tân An, Tân Việt, Thanh An, Thanh Hải, Thanh Hồng, Thanh Lang, Thanh Quang, Thanh Sơn, Thanh Tân, Thanh Xuân, Vĩnh Cường.

Về địa hình, thổ nhưỡng: Thanh Hà là huyện thuộc vùng đồng bằng châu thổ sông Hồng, đất đai tương đối bằng phẳng, chủ yếu bị chia cắt bởi hệ thống sông ngòi, kênh mương và đường giao thông. Độ dốc tương đối của địa hình trên địa bàn huyện theo hướng từ Đông Bắc xuống Tây Nam, độ cao trung bình +1,6 m đến +2,6 m; Đất đai Thanh Hà được hình thành do sự bồi đắp phù sa của hệ thống sông Thái Bình. Tuy vậy, tính chất đất đai cũng như địa hình, địa mạo đa số vẫn mang đặc tính điển hình của đất phù sa sông Thái Bình.

Nhìn chung với địa hình bằng phẳng, đất đai phì nhiêu là điều kiện thuận lợi để chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi để đạt giá trị kinh tế cao trên mỗi đơn vị diện tích.

Về khí hậu: Huyện Thanh Hà nằm trong vùng đồng bằng Bắc Bộ, chịu ảnh hưởng của vùng khí hậu nhiệt đới gió mùa, thời tiết trong năm được phân làm 2

mùa rõ rệt: Mùa hè: Nóng ẩm, mưa nhiều được kéo dài từ tháng 4 đến tháng 10; Mùa đông: Lạnh, khô hanh thường kéo dài từ tháng 11 năm trước đến tháng 3 năm sau. Khí hậu này thích hợp với nhiều loại cây trồng, tạo điều kiện để sản xuất nông nghiệp phát triển đa dạng và phong phú về sản phẩm.

Về Thủy văn: Huyện Thanh Hà chịu ảnh hưởng trực tiếp của thủy lưu các con sông chính là: sông Thái Bình, sông Văn Úc, sông Rạng, sông Gù, sông Mía và sông Hương. Với hệ thống sông như trên đã tạo cho huyện một nguồn cung cấp nước cho sản xuất và sinh hoạt của nhân dân, đồng thời bồi đắp phù sa hàng năm. Ngoài ra, huyện còn có hệ thống hồ đập lớn nhỏ, đảm bảo việc tưới tiêu cho diện tích đất canh tác, sản xuất nông nghiệp, điều tiết nguồn nước.

Về tài nguyên: Tài nguyên nước: Nước phục vụ sản xuất và sinh hoạt ở huyện Thanh Hà được lấy từ các nguồn nước mặt, nước ngầm và nước mưa; Không khí huyện Thanh Hà cơ bản đáp ứng được yêu cầu; Tài nguyên du lịch và nhân văn: Bên cạnh các giá trị văn hóa vật thể, huyện Thanh Hà còn có nhiều giá trị văn hóa phi vật thể, có tiềm năng phát triển du lịch gồm du lịch sinh thái miệt vườn, du lịch trải nghiệm và tham quan du lịch sông nước kết hợp du lịch di tích lịch sử văn hóa và tâm linh như Khu du lịch sinh thái sông Hương; lễ hội vải thiều và các lễ hội truyền thống và các di tích lịch sử, văn hóa cấp quốc gia: chùa Minh Khánh, chùa Bạch Hào, đền Ngọc Hoa, đình Lôi Động, đền An Liệt, đình Thụy Lâm, chùa Ngọc Lộ và nhiều di tích được xếp hạng di tích cấp tỉnh khác... Người dân Thanh Hà đã xây dựng lên một nền văn hoá truyền thống mang đậm bản sắc dân tộc.

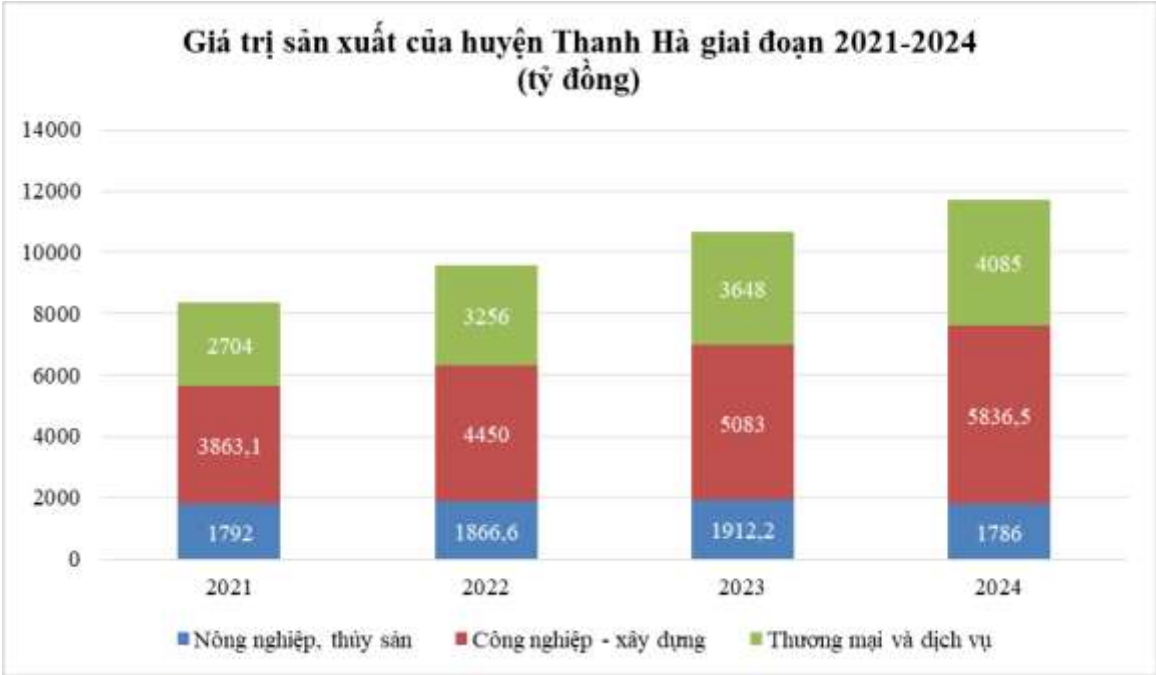
2.1.2. Điều kiện KTXH

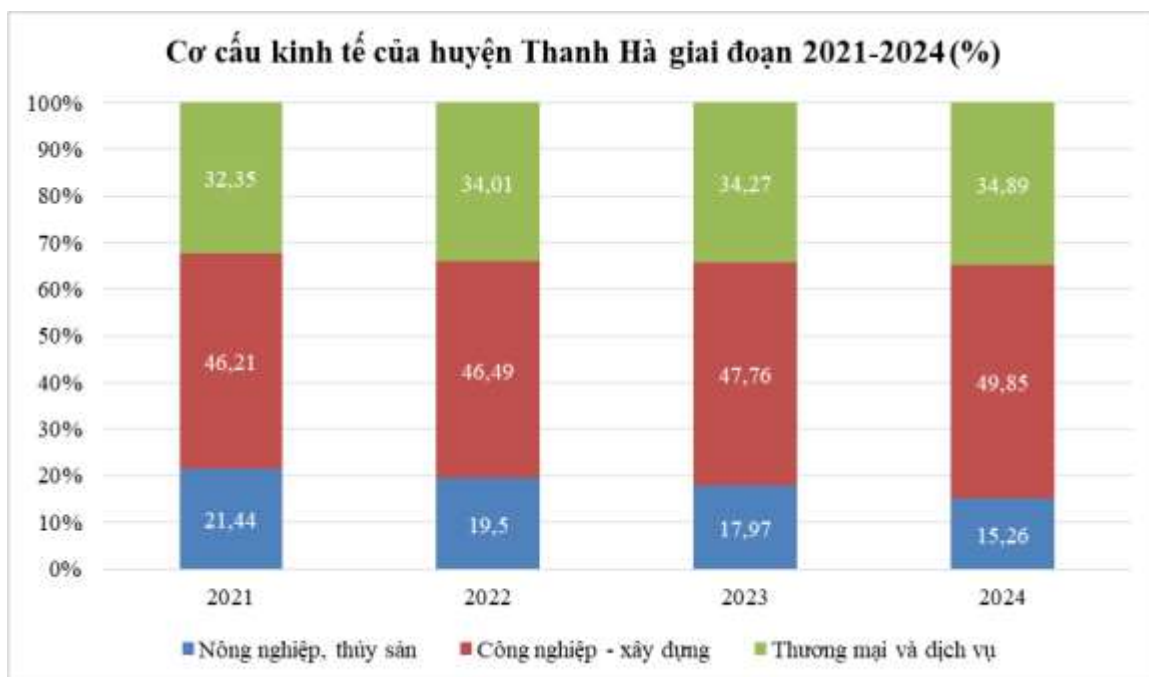
Trong những năm gần đây, tình hình kinh tế của huyện Thanh Hà cũng có nhiều chuyển biến tích cực. Một số chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế chính của huyện Thanh Hà như sau:

**Bảng 2.1: Chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế của huyện Thanh Hà
giai đoạn 2021-2024**

Chỉ tiêu	ĐVT	2021	2022	2023	2024
Giá trị sản xuất (so với năm 2010)	Tỷ đồng	8.359	9.572,6	10.643,2	11.707,5
<i>Trong đó</i>					
Nông nghiệp, thủy sản	Tỷ đồng	1.792	1.866,6	1.912,2	1.786
Công nghiệp- xây dựng	Tỷ đồng	3.863,1	4.450	5.083	5.836,5
Thương mại và dịch vụ	Tỷ đồng	2.704	3.256	3.648	4.085
<i>Cơ cấu kinh tế</i>					
Nông nghiệp, thủy sản	%	21,44	19,50	17,97	15,26
Công nghiệp- xây dựng	%	46,21	46,49	47,76	49,85
Thương mại và dịch vụ	%	32,35	34,01	34,27	34,89

Nguồn: Tổng hợp của tác giả

Biểu đồ 2.1: Chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế của huyện Thanh Hà giai đoạn 2021-2024

Năm 2021 kinh tế của huyện Thanh Hà chịu ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, sau phục hồi giá trị sản xuất của các ngành kinh tế tăng đều. Cơ cấu kinh tế của huyện đang chuyển dịch theo hướng giảm dần ngành nông nghiệp, thủy sản và tăng dần ngành công nghiệp - xây dựng và thương mại - dịch vụ. Tổng giá trị sản xuất trên địa bàn huyện năm 2024 tăng 40% so với năm 2021.

Về xã hội, đời sống của người dân trên địa bàn huyện ngày càng được cải thiện. Năm 2024, thu nhập bình quân đầu người đạt 74,3 triệu đồng/người/năm tăng 15,2 triệu đồng/người/năm so với năm 2021 là 59,1 triệu đồng/người/năm. Dân số toàn huyện tại thời điểm năm 2024 là 147.922 người, mật độ dân số đạt 1.051 người/km² (Theo Niên giám thống kê huyện Thanh Hà năm 2024).

Về xây dựng Nông thôn mới: Hết năm 2021 có 19/19 xã (100%) đạt chuẩn Nông thôn mới. Đến hết năm 2024 đã có 6 xã đạt chuẩn Nông thôn mới nâng cao.

Các lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hóa, xã hội đạt được những thành tựu đáng mừng. Chất lượng giáo dục toàn diện không ngừng được cải thiện. Tỷ lệ trường học trên địa bàn đạt chuẩn Quốc gia năm 2024 đạt 95,38% (62/65 trường) tăng 1,54% so với năm 2021 là 93,84%. Tỷ lệ hộ nghèo năm 2024 là 1,25% giảm 1,89% hộ

nghèo so với năm 2021 là 3,14%.

Công tác bảo đảm quốc phòng - an ninh giai đoạn 2021-2024 đạt kết quả tốt, bảo đảm an ninh chính trị, nông thôn, tôn giáo, dân tộc, trật tự an toàn xã hội; đặc biệt là hỗ trợ nhân dân, doanh nghiệp khắc phục hậu quả dịch COVID-19, cơn bão số 3 YaGi. Hàng năm hoàn thành 100% chỉ tiêu giao quân, bảo đảm công bằng, đúng luật.

2.2. Thực trạng tổ chức bộ máy hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà

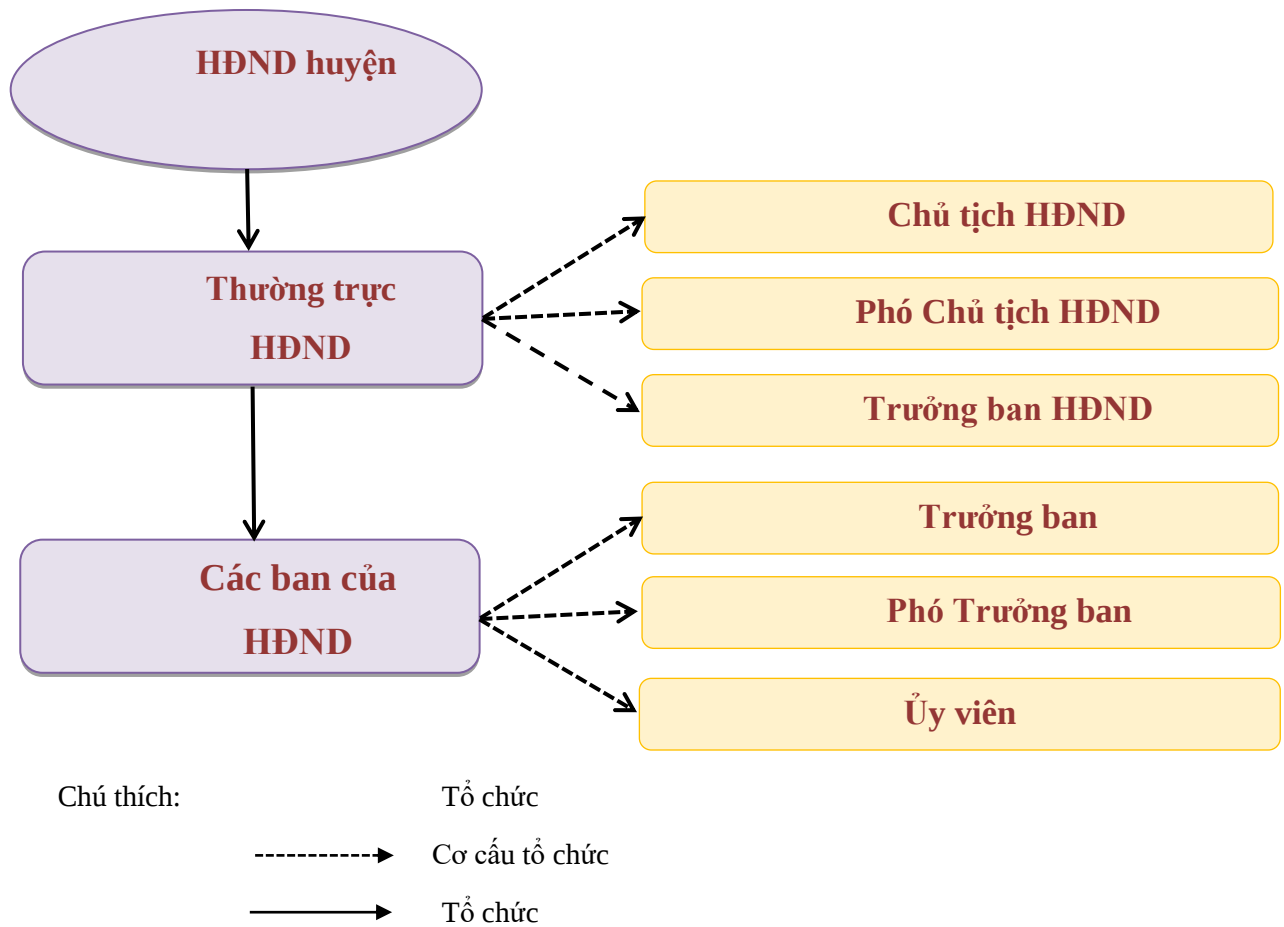
2.2.1. Cơ cấu số lượng đại biểu HĐND huyện

Trên cơ sở quy định của pháp luật, HĐND huyện Thanh Hà nhiệm kỳ 2021-2026 đã cơ cấu số lượng 33 đại biểu.

Bảng 2.2: Số lượng đại biểu HĐND huyện Thanh Hà nhiệm kỳ 2021-2026

Tiêu chí	Số lượng	Tỷ lệ (%)
Tổng	33	100
Thường trực HĐND	4	12,12
Các Ban của HĐND huyện	14	42,42
Cơ quan, đơn vị khác	15	45,45
Đại biểu chuyên trách	3	9,09
Đại biểu kiêm nhiệm	30	90,91

Nguồn: Tổng hợp của tác giả

Sơ đồ 2.1: Cơ cấu tổ chức HĐND huyện

Số lượng đại biểu chuyên trách HĐND huyện Thanh Hà là: 03 người (01 đại biểu là thường trực HĐND: Phó Chủ tịch HĐND huyện và 02 đại biểu là Phó Trưởng ban), chiếm tỷ lệ thấp 9,09%; đại biểu thành viên của Thường trực HĐND, các Ban HĐND, các cơ quan đơn vị khác kiêm nhiệm: 30 người, chiếm tỷ lệ cao 90,91%. Các đại biểu kiêm nhiệm chủ yếu thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, dành thời gian thực hiện nhiệm vụ đại biểu HĐND còn ít, do đó ít nhiều có ảnh hưởng đến chất lượng, tính kịp thời, hiệu quả trong giải quyết công việc giữa 2 kỳ họp, công việc đột xuất của địa phương thuộc thẩm quyền của Thường trực HĐND theo quy định của pháp luật. Thời gian để tiếp xúc, gặp gỡ người dân để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng cũng sẽ bị hạn chế.

2.2.2. Tổ chức của Thường trực HĐND huyện Thanh Hà

Thường trực HĐND huyện Thanh Hà có 04 người (01 người chuyên trách và 03 người kiêm nhiệm), gồm: 01 đồng chí Phó Bí thư thường trực Huyện uỷ kiêm Chủ tịch HĐND huyện; 01 đồng chí Phó Chủ tịch HĐND huyện chuyên trách là Ủy viên Ban Thường vụ Huyện uỷ; 01 đồng chí là Ủy viên Ban Thường vụ Huyện uỷ, Trưởng Ban Tuyên giáo Huyện uỷ, kiêm Trưởng Ban Pháp chế HĐND huyện; 01 đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ Huyện uỷ, Trưởng Ban Dân vận Huyện uỷ, Chủ tịch UBMTTQ huyện, kiêm Trưởng Ban KTXH HĐND huyện.

2.2.3. Tổ chức của các Ban HĐND huyện thanh Hà

Ngay từ đầu nhiệm kỳ, 02 Ban của HĐND huyện Thanh Hà đã được hình thành là: Ban Kinh tế - Xã hội và Ban Pháp chế. 2 Ban có tổng số 14 thành viên: mỗi Ban có 07 thành viên, gồm 01 Trưởng Ban, 01 Phó Trưởng ban (hoạt động chuyên trách) và 05 Ủy viên hoạt động kiêm nhiệm và được cơ cấu từ các lĩnh vực trong cơ quan nhà nước đến các xã trong huyện.

2.2.4. Cơ cấu Đại biểu HĐND và các tổ Đại biểu HĐND huyện thanh Hà

Kết quả bầu cử đại biểu HĐND huyện nhiệm kỳ 2021-2026: Có 50 người ứng cử, đã bầu được 33 đại biểu, đủ số lượng đại biểu được ấn định, cụ thể như sau:

Bảng 2.3. Cơ cấu đại biểu HĐND huyện Thanh Hà nhiệm kỳ 2021-2026

Tiêu chí		Số lượng	Tỷ lệ (%)
Tổng		33	100
Cơ cấu đại biểu	- Nam	25	75,76
	- Nữ	8	24,24
	- Đảng viên	32	96,97
	- Ngoài Đảng	1	3,03
	- Tôn giáo	1	3,03
	- Tái cử	11	33,33
Trình độ chuyên môn	- Sau đại học	8	24,24
	- Đại học	15	45,46

Tiêu chí		Số lượng	Tỷ lệ (%)
	- Trung cấp, cao đẳng	10	30,3
Trình độ lý luận chính trị	- Cử nhân, Cao cấp	11	33,33
	- Trung cấp	18	54,55
	- Sơ cấp	4	12,12
Trình độ quản lý nhà nước	Có chứng chỉ bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng quản lý nhà nước	15	45,45
	Chưa có chứng chỉ bồi dưỡng kiến thức kỹ năng quản lý nhà nước	18	54,55
Trình độ tin học	Đạt chuẩn	16	48,48
	Chưa đạt chuẩn	17	51,52
Trình độ ngoại ngữ	Đạt chuẩn	2	6,06
Độ tuổi	- Từ 35-50	25	75,76
	- Từ 51-60	6	18,18
	- Trên 60	2	6,06

Nguồn: Tổng hợp của tác giả

Nhìn bảng trên ta thấy, số lượng đại biểu HĐND huyện Thanh Hà là nữ chiếm 24,24% tổng số đại biểu HĐND huyện. Đa số đại biểu HĐND huyện đều được kết nạp Đảng, chiếm tới 96,97%, số lượng đại biểu là người ngoài Đảng chiếm tỷ lệ còn thấp chỉ đạt 3,03%. Về trình độ chuyên môn, đa số đại biểu HĐND huyện Thanh Hà có trình độ đại học, chiếm 45,46%. Số lượng đại biểu HĐND huyện có trình độ trung cấp cao đẳng là 30,3%, trình độ sau đại học là 24,24%. Về trình độ lý luận chính trị, đa số đại biểu HĐND huyện có trình độ trung cấp chiếm 54,55%; cử nhân, cao cấp chiếm 33,33% và sơ cấp chiếm 12,12%. Về trình độ quản lý nhà nước, số đại biểu chưa có chứng chỉ bồi dưỡng kiến thức kỹ năng quản lý nhà nước chiếm 54,55%, đại biểu có chứng chỉ bồi dưỡng kiến thức kỹ năng quản lý nhà nước chiếm 45,45%. Đại biểu có trình độ tin học đạt chuẩn chiếm 48,48%, chưa đạt chuẩn chiếm tỷ lệ 51,52%. Đại biểu có trình độ ngoại ngữ đạt chuẩn mới chỉ chiếm 6,06%. Chất lượng đại biểu

HĐND huyện Thanh Hà đã được quan tâm nâng lên, tuy nhiên đại biểu HĐND huyện có trình độ chuyên môn trung cấp, cao đẳng và trình độ lý luận chính trị trung cấp, sơ cấp, chưa có chứng chỉ bồi dưỡng kiến thức quản lý nhà nước, chưa đạt chuẩn về tin học, ngoại ngữ vẫn chiếm tỷ lệ cao, vấn đề này có ảnh hưởng nhất định đến chất lượng, hiệu quả hoạt động của đại biểu HĐND huyện.

Về tuổi, đa số đại biểu HĐND huyện có độ tuổi từ 35-50 tuổi chiếm 75,76%. Đây là những người trong độ chín, độ tuổi này đã trải qua hoạt động thực tiễn nên cũng đã có kinh nghiệm trong công tác, trong tiếp xúc với nhân dân. Tỷ lệ đại biểu trên 50 tuổi chiếm 24,24%. Đây là những đại biểu đa phần là tái cử, có nhiều kinh nghiệm trong hoạt động thực tiễn, những đại biểu này truyền đạt kinh nghiệm cho các đại biểu trẻ trong việc thực hiện nhiệm vụ người đại biểu nhân dân, tuy nhiên phần lớn số đại biểu này trình độ hạn chế, độ nhanh nhạy không như trước, cập nhập thông tin chậm.

Đại biểu HĐND huyện được tái cử nhiệm kỳ 2021-2026 là 33,33%, tỷ lệ khá cao, chứng tỏ uy tín của các đại biểu này nên được nhân dân tín nhiệm, bầu cử.

Ngay từ đầu nhiệm kỳ, Thường trực HĐND huyện ban hành Nghị quyết thành lập Tổ đại biểu, phân công Tổ trưởng, các Tổ đại biểu HĐND nhiệm kỳ 2021-2026. HĐND huyện Thanh Hà chia thành 08 tổ đại biểu.

2.3. Nội dung hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà hiện nay

2.3.1. Kỳ họp của HĐND huyện

Xác định kỳ họp HĐND là hình thức hoạt động chủ yếu của HĐND, do vậy kỳ họp luôn được đổi mới, nâng cao chất lượng và hiệu quả. Công tác chuẩn bị cho kỳ họp là khâu quan trọng đảm bảo cho sự thành công của kỳ họp. Sau khi thống nhất với các Ban của HĐND, UBND, Thường trực HĐND huyện dự kiến chương trình, nội dung và thời gian tiến hành kỳ họp và báo cáo xin ý kiến chỉ đạo của Thường trực Huyện uỷ. Thường trực HĐND tổ chức cuộc họp liên tịch với các Ban của HĐND, UBND, UBMTTQ và các cơ quan đơn vị liên quan của huyện để thống nhất nội dung, thời gian tổ chức kỳ họp; phân công cho các Ban thẩm tra báo cáo, đề án trình tại kỳ họp và các điều kiện đảm bảo cho kỳ họp.

Các văn bản phục vụ kỳ họp đã được chuẩn bị khá chu đáo, các báo cáo được thông qua tập thể xem xét, chỉnh sửa đảm bảo tính pháp lý và tính nghiêm túc của kỳ họp; các báo cáo, các dự thảo nghị quyết được các ngành chức năng thẩm định và các Ban của HĐND huyện thẩm tra chặt chẽ theo đúng quy định của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật. HĐND huyện đã đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động tổ chức kỳ họp. Toàn bộ tài liệu kỳ họp đã được gửi cho đại biểu HĐND huyện, xã qua hệ thống văn bản điện tử, zalo trước ngày diễn ra kỳ họp đúng thời gian quy định để đại biểu có thời gian nghiên cứu, xem xét.

Tại kỳ họp, chủ tọa sắp xếp khoa học, giảm thời gian đọc báo cáo và dành nhiều cho phiên thảo luận và chất vấn; việc thông qua nghị quyết luôn được cải tiến, biểu quyết từng vấn đề có phương án khác với cơ quan trình trước khi biểu quyết toàn văn. Do vậy, mỗi kỳ họp dành trên 50% quỹ thời gian thảo luận, chất vấn.

Sau mỗi kỳ họp, Thường trực HĐND huyện đều tổ chức họp liên tịch với lãnh đạo UBND, UBMTTQ huyện, các Ban của HĐND huyện, Văn phòng HĐND và UBND huyện, các đơn vị liên quan rút kinh nghiệm công tác chuẩn bị và tổ chức kỳ họp nhằm không ngừng nâng cao chất lượng các kỳ họp tiếp theo; đồng thời đôn đốc, kiểm tra và giám sát việc triển khai nghị quyết của HĐND huyện thông qua việc dự các cuộc họp giao ban, các phiên họp định kỳ của UBND huyện; phối hợp với UBND huyện xem xét giải quyết các khó khăn, vướng mắc, tồn đọng, các vấn đề KTXH phát sinh thuộc thẩm quyền của HĐND.

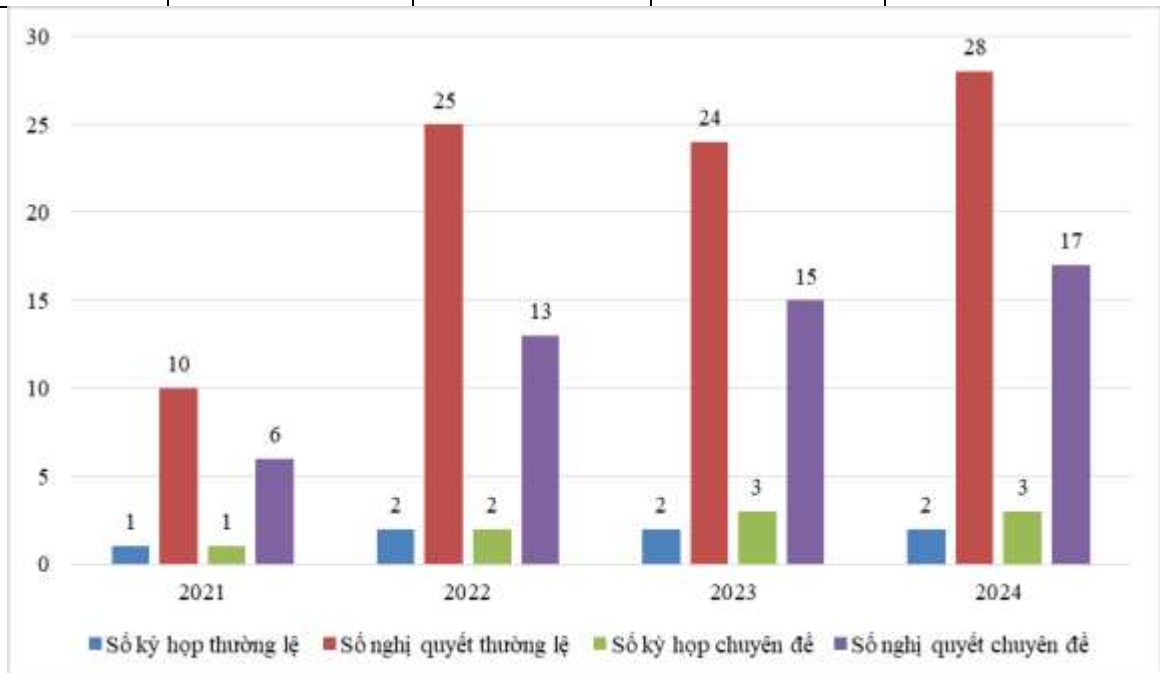
HĐND huyện Thanh Hà thực hiện khá tốt chức năng, nhiệm vụ trong việc cụ thể hoá Nghị quyết Đảng bộ huyện lần thứ XXV và các nghị quyết chuyên đề của Huyện uỷ, nghị quyết của HĐND huyện về phát triển KTXH. Các chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước đã được thể chế hoá và đi vào cuộc sống được nhân dân đồng tình. Nhiều Nghị quyết của HĐND huyện được ban hành kịp thời, có tính khả thi cao: Quy hoạch tổng thể phát triển KTXH 5 năm, quy hoạch và cơ chế chính sách phát triển các ngành, lĩnh vực ; kế hoạch phát triển KTXH, thu – chi ngân sách và đầu tư phát triển hàng năm; các chính sách phát triển sự nghiệp văn hoá, xã hội, giáo dục, y tế, thể dục thể thao, xây dựng nông thôn mới, tổ chức

bộ máy, đào tạo, bồi dưỡng, thu hút nguồn lực, hỗ trợ cơ sở vật chất đối với công tác quân sự, quốc phòng địa phương, đảm bảo tốt an ninh trật tự... đã góp phần thúc đẩy toàn diện các mặt phát triển KTXH đảm bảo an ninh quốc phòng, hoạt động tư pháp ở địa phương, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân trong huyện.

Số lượng kỳ họp, Nghị quyết của HĐND huyện giai đoạn 2021-2024 như sau:

Bảng 2.4. Số lượng kỳ họp, Nghị quyết giai đoạn 2021 - 2024

Năm	Kỳ họp thường lệ		Kỳ họp chuyên đề	
	Số kỳ họp	Số nghị quyết	Số kỳ họp	Số nghị quyết
2021	1	10	1	6
2022	2	25	2	13
2023	2	24	3	15
2024	2	28	3	17
Tổng	7	87	9	51

Biểu đồ 2.2. Số lượng kỳ họp, Nghị quyết giai đoạn 2021-2024

Theo đó, giai đoạn 2021-2024, HĐND huyện Thanh Hà tổ chức 18 kỳ họp trong đó 7 kỳ họp thường lệ và 9 kỳ họp chuyên đề đã ban hành tất cả 138 nghị quyết, trong đó 87 nghị quyết thường kỳ và 51 nghị quyết chuyên đề đảm bảo kịp thời giúp huyện Thanh Hà thực hiện các chính sách phát triển KTXH, an ninh trật tự, thu, chi, quyết toán ngân sách, xây dựng, sửa chữa các công trình trên địa bàn,...

Những quyết định tại kỳ họp HĐND huyện là nhân tố đảm bảo các hoạt động phát triển KTXH của huyện 4 năm qua, tiếp tục ổn định và có bước phát triển khá, thu ngân sách trên địa bàn năm 2024 đạt 1.706,648 tỷ đồng, thu nhập bình quân đầu người đạt 74,3triệu đồng, cơ cấu chuyển dịch đúng hướng, đầu tư kết cấu hạ tầng tăng nhanh, các thành phần kinh tế phát triển khá, nhất là kinh tế tư nhân; văn hoá xã hội có nhiều tiến bộ; đối tượng chính sách, bảo trợ, hộ nghèo, cận nghèo được chăm lo... tạo điều kiện xây dựng và quyết định chiến lược, chương trình kế hoạch phát triển KTXH giai đoạn 2025-2030.

- Hoạt động bầu, miễn nhiệm đối với các chức danh theo quy định

Tại kỳ họp thứ nhất, HĐND huyện nhiệm kỳ 2021-2026 đã tổ chức vào tháng 6/2021 với nội dung chính là tiến hành bầu các chức danh của HĐND và UBND theo luật định gồm bầu Chủ tịch, Phó Chủ tịch, trưởng ban, phó trưởng ban Pháp chế, trưởng ban và phó trưởng ban Kinh tế - Xã hội khóa XX nhiệm kỳ 2021-2026, bầu Chủ tịch, Phó Chủ tịch UBND huyện, Ủy viên UBND huyện khóa XX, nhiệm kỳ 2021-2026; bầu cử Hội thẩm Tòa án nhân dân huyện khóa XX nhiệm kỳ 2021-2026; HĐND huyện thảo luận và thông qua Nghị quyết xác định số lượng thành viên, cơ cấu thành phần các Ban của HĐND huyện khóa XX nhiệm kỳ 2021-2026.

Ngoài ra, trong nhiệm kỳ hoạt động, HĐND cũng tổ chức các kỳ họp để miễn nhiệm, bầu cử các vị trí lãnh đạo HĐND, UBND huyện, thành viên UBND huyện đảm bảo phục vụ tốt nhiệm vụ KTXH của địa phương. Điển hình là tại kỳ họp thứ 4 Thường trực HĐND, các Ban HĐND huyện đã hoàn thiện nghị quyết, tờ trình đề nghị UBND tỉnh phê chuẩn kết quả bầu cử về công tác nhân sự của lãnh đạo UBND huyện theo quy định. Tại kỳ họp thứ 7, HĐND huyện ban hành Nghị quyết về miễn nhiệm, bổ sung thành viên UBND huyện.

Tại kỳ họp thứ 10, HĐND huyện đã biểu quyết miễn nhiệm chức danh Chủ tịch UBND huyện Thanh Hà và thảo luận thống nhất nội dung tờ trình và tiến hành bỏ phiếu, bầu chức danh Chủ tịch UBND huyện Thanh Hà khóa VI, nhiệm kỳ 2020-2025. Kỳ họp cũng biểu quyết miễn nhiệm ủy viên UBND huyện, nguyên Trưởng phòng nội vụ huyện; nguyên Trưởng Ban chỉ huy quân sự huyện; nguyên Trưởng Phòng Giáo dục và Đào tạo huyện. Lý do các ông bà có chức danh trên đã luân chuyển công tác và nghỉ hưu.

Kỳ họp cũng đã bầu bổ sung ủy viên UBND huyện nhiệm kỳ 2016 - 2021 với Trưởng Phòng nội vụ, Trưởng phòng Nông nghiệp & PTNT, Trưởng phòng Kinh tế hạ tầng, Chánh Văn phòng HĐND&UBND huyện Thanh Hà, với số phiếu 33/33 phiếu đồng ý, đạt tỷ lệ 100% đại biểu có mặt về dự kỳ họp.

Kỳ họp cũng biểu quyết cho thôi làm nhiệm vụ đại biểu HĐND huyện Thanh Hà đối với nguyên Chủ tịch HĐND huyện, Chủ tịch UBND huyện, Phó chủ tịch HĐND huyện bởi các đại biểu này chuyển nơi công tác.

Việc kiện toàn bầu các chức danh tại kỳ họp góp phần tăng cường sự chỉ đạo, điều hành, toàn diện, thống nhất trong việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ chính trị, KTXH của huyện, hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ đã đề ra.

- Hoạt động chất vấn và trả lời chất vấn

Hoạt động chất vấn và trả lời chất vấn thể hiện tính hiệu lực của HĐND. Hoạt động này ngày càng được cử tri quan tâm theo dõi. Để chuẩn bị tốt cho các phiên họp, Thường trực HĐND huyện xây dựng kế hoạch tổ chức các phiên chất vấn và trả lời chất vấn. Kết quả: từ đầu nhiệm kỳ đến hết năm 2024, Thường trực HĐND huyện tổ chức được 6 phiên chất vấn với 22 nội dung được chất vấn là các vấn đề bức xúc, phát sinh cần phải giải quyết ở địa phương: Việc xử lý đối với các nam thanh niên trốn tránh nghĩa vụ quân sự; Nâng cấp mở rộng các tuyến đường giao thông; Chế độ chính sách cho người có công, cán bộ hoạt động bán chuyên trách xã, thôn xóm; Giải toả các tuyến sông, vớt bèo tây, điều tiết nước cống sông Hương cho hợp lý.... Việc tổng hợp các ý kiến chất vấn của đại biểu được thực hiện nghiêm túc, chu đáo và đầy đủ. Qua kỳ họp các ngành, các cấp có liên quan trả lời các chất vấn của đại biểu. Mặc dù chưa thực sự sôi nổi, song từng bước thể hiện được tính dân chủ, đổi mới, kỷ cương và đoàn kết. Trong hoạt động này cũng còn hạn chế như

đấu tranh chưa thẳng thắn và triệt để, còn có tính nể nang, né tránh, chung chung, hình thức. Một số đại biểu chưa chuẩn bị tốt nội dung trả lời chất vấn nên khi trả lời không dứt khoát, chưa đúng trọng tâm dẫn đến tình trạng lặp lại nội dung chất vấn ở kỳ họp sau.

- Qua chất vấn và giải trình, đại biểu và cử tri đánh giá được trách nhiệm của UBND, phòng chuyên môn thuộc UBND huyện trong việc thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao. Sau hội nghị, Thường trực HĐND ban hành thông báo, yêu cầu UBND huyện chỉ đạo các phòng, ban, đơn vị có liên quan nghiêm túc thực hiện, khắc phục những hạn chế, thực hiện các giải pháp đã nêu; đồng thời, giám sát, yêu cầu báo cáo tiến độ, giải quyết dứt điểm các nội dung được chất vấn.

2.3.2. Hoạt động của Thường trực HĐND, các Ban HĐND, các tổ và các đại biểu HĐND

2.3.2.1 Hoạt động của Thường trực HĐND

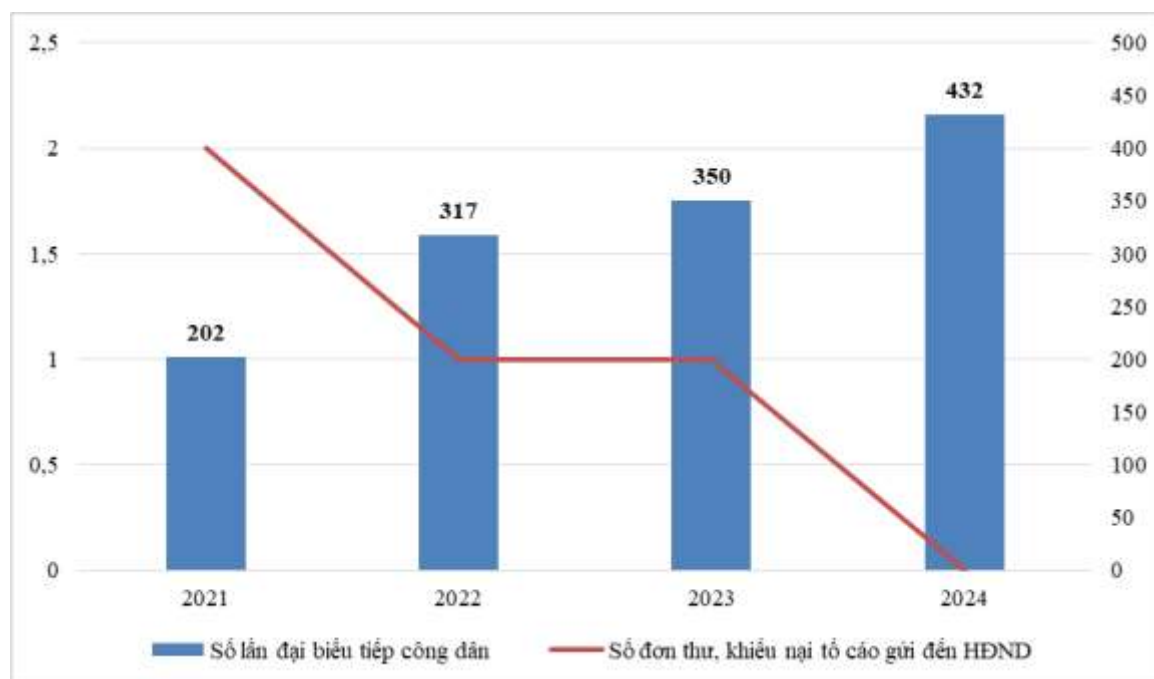
Trên thực tế, Thường trực HĐND huyện Thanh Hà thực hiện hiệu quả từ đầu nhiệm kỳ 2021-2026, đã có nhiều đổi mới trong tổ chức và hoạt động, từng bước khẳng định được vai trò, vị trí của mình. Các thành viên trong Thường trực HĐND huyện đã nắm vững nguyên tắc tập trung dân chủ, phát huy trí tuệ tập thể, chịu trách nhiệm cá nhân thực hiện và hoàn thành nhiệm vụ, quyền hạn được phân công. Trong công tác chuẩn bị, chủ tọa, điều hành các kỳ họp đã phát huy trí tuệ tập thể của đại biểu trong thảo luận và quyết định các vấn đề quan trọng của địa phương. Trong thời gian giữa 2 kỳ họp, Thường trực HĐND Huyện đã phối hợp với UBND huyện và các Ban của HĐND huyện giải quyết kịp thời các vấn đề phát sinh trong việc thực hiện Nghị quyết của HĐND huyện; điều hòa phối hợp hoạt động của các Ban; quan tâm đến công tác giám sát việc thực hiện các Nghị quyết của HĐND huyện, góp phần vào sự đổi mới, nâng cao vị thế và hiệu lực hoạt động của HĐND huyện.

Thường trực HĐND huyện còn rất quan tâm, chú trọng đến hoạt động tiếp công dân. Duy trì cùng với lãnh đạo UBND huyện tổ chức tiếp công dân định kỳ 2 lần/tháng vào ngày thứ 4 của tuần thứ nhất và ngày thứ 4 của tuần thứ 3, tại trụ sở tiếp công dân của HĐND-UBND huyện và phân công các đại biểu HĐND huyện tham gia tiếp công dân tại địa bàn ứng cử mỗi tháng một lần.

Qua tiếp dân, Thường trực HĐND huyện và lãnh đạo chính quyền các cấp đã giải quyết kịp thời ngay các kiến nghị, thắc mắc, bức xúc của công dân, đồng thời Thường trực HĐND phân loại, xử lý, gửi đến đúng cơ quan có thẩm quyền giải quyết, giám sát việc trả lời đơn của công dân, yêu cầu báo cáo kết quả giải quyết về Thường trực HĐND.

Bảng 2.5. Hoạt động tiếp công dân và xử lý đơn thư của HĐND huyện Thanh Hà giai đoạn 2021-2024

Năm	Số lần đại biểu tiếp công dân	Số đơn thư, khiếu nại tố cáo gửi đến HĐND	
		Số đơn thư	Tỷ lệ giải quyết (%)
2021	202	2	100
2022	317	1	100
2023	350	1	100
2024	423	0	
Tổng	1.292	4	

Biểu đồ 2.3. Hoạt động tiếp công dân và xử lý đơn thư của HĐND huyện Thanh Hà giai đoạn 2021-2024

Giai đoạn 2021-2024, HĐND huyện tiếp công dân được 1.292 lượt. Năm 2021 do ảnh hưởng của dịch CoVid19 số lần đại biểu tiếp công dân ít hơn các năm 2022, 2023, 2024. Số đơn thư khiếu nại, tố cáo gửi đến HĐND huyện giảm dần qua các năm, các đơn thư được HĐND huyện quan tâm chỉ đạo giải quyết đạt 100%.

2.3.2.2 Hoạt động của các Ban HĐND huyện

Các Ban HĐND huyện Thanh Hà hoạt động có nhiều đóng góp thiết thực với HĐND, trong việc xây dựng nội dung chương trình các kỳ họp HĐND, giữ được mối quan hệ chặt chẽ với Thường trực HĐND, chấp hành tốt sự phân công, phân nhiệm của HĐND; tham dự đầy đủ các hội nghị của HĐND - UBND để tiếp thu góp ý kiến xây dựng các văn bản dự thảo pháp luật của cấp trên, các chương trình mục tiêu phát triển KTXH, An ninh quốc phòng trên địa bàn. Các Ban của HĐND cũng xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình giám sát của HĐND huyện.

2.3.2.3 Hoạt động của các tổ, các đại biểu HĐND huyện

Các Tổ đại biểu HĐND huyện đã tổ chức 165 cuộc họp triển khai chương trình, kế hoạch của HĐND huyện, thảo luận và phân công đại biểu tham gia các hoạt động của mình. Trước kỳ họp HĐND huyện, các tổ đại biểu tiến hành họp để trao đổi việc thực hiện nhiệm vụ của các đại biểu tại kỳ họp, chuẩn bị đóng góp ý kiến vào các báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết trình HĐND huyện.

Thường trực HĐND huyện thường xuyên hướng dẫn hoạt động của Tổ đại biểu, thành lập nhóm Zalo kết nối trao đổi thông tin giữa Thường trực HĐND và Tổ đại biểu. Đến nay, 100% các đại biểu HĐND huyện nhận tài liệu kỳ họp qua hòm thư điện tử, Zalo. Hoạt động của Tổ đại biểu đã phát huy tốt việc tổng hợp các ý kiến cử tri, góp phần nâng cao vai trò, vị trí của từng thành viên trong Tổ.

Các Tổ đại biểu và đại biểu HĐND huyện Thanh Hà đã thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của mình, có nhiều đóng góp quan trọng trong phát triển KTXH của địa phương. Bên cạnh tham gia đầy đủ tại các kỳ họp HĐND, các đại biểu đã thực hiện tốt việc TXCT theo quy định, lắng nghe ý kiến tâm tư nguyện vọng của cử tri.

Giữa hai kỳ họp, đại biểu HĐND huyện đã thực hiện tốt nhiệm vụ được giao, giữ vững phẩm chất, tư cách của người đại biểu nhân dân, gương mẫu chấp hành

chính sách, pháp luật của Nhà nước. Mỗi đại biểu thực hiện nhiệm vụ giám sát việc thực hiện hiến pháp, pháp luật, nghị quyết của HĐND huyện ngay tại nơi cư trú, công tác. Thông qua hoạt động này các đại biểu đã phát hiện những tồn tại, hạn chế của các cơ quan, tổ chức, những khó khăn, vướng mắc, tâm tư nguyện vọng của cử tri, kịp thời kiến nghị với cơ quan có thẩm quyền xem xét.

Bên cạnh đó, hoạt động của đại biểu HĐND cấp huyện vẫn còn nhiều hạn chế như: Chất lượng hoạt động của các đại biểu chưa đều. Một số đại biểu còn hạn chế về trình độ, năng lực, kỹ năng hoạt động nên chưa thực hiện tốt vai trò, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của đại biểu HĐND.

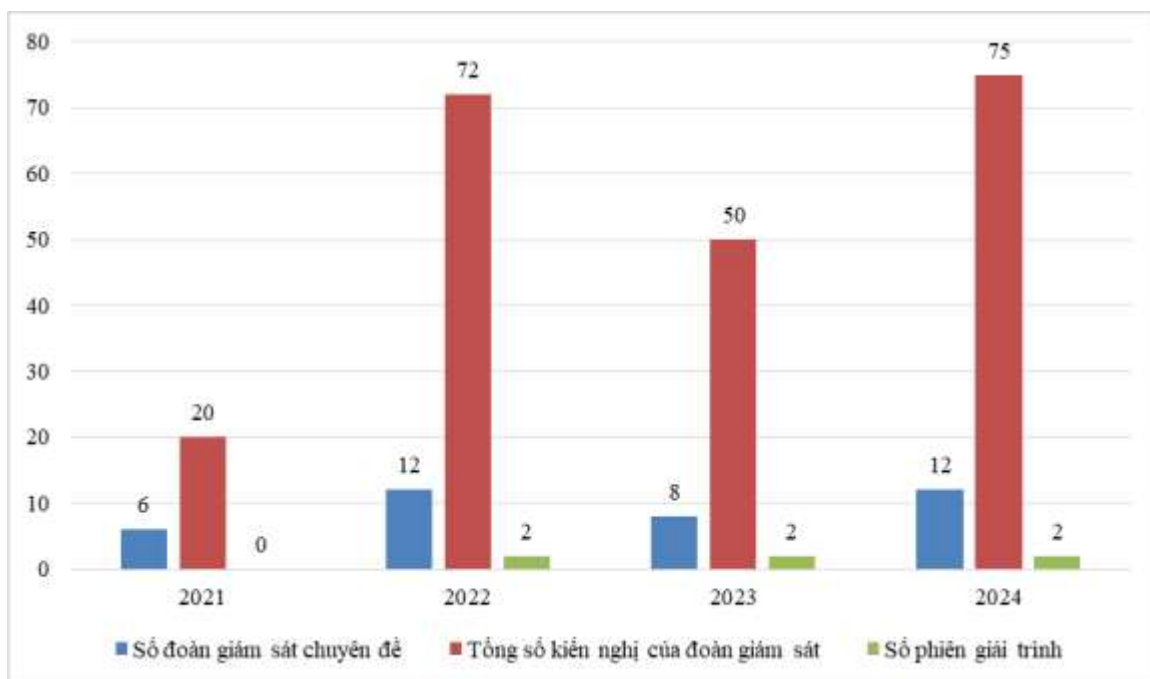
Hoạt động tiếp dân, theo dõi việc giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân, giám sát việc thi hành pháp luật ở nơi cư trú, nơi công tác chưa thường xuyên và hiệu quả chưa cao. Một số đại biểu chưa tận tâm, tận lực với công việc, không đấu tranh, ngại va chạm. Một số đại biểu hoạt động kiêm nhiệm nên thời gian làm nhiệm vụ người đại biểu nhân dân còn hạn chế, dẫn đến chưa thực hiện tốt vai trò của người đại biểu HĐND.

2.3.3. Hoạt động giám sát của HĐND huyện

HĐND huyện đã đề ra các chương trình giám sát theo năm, qua đó làm căn cứ xây dựng kế hoạch giám sát, theo dõi, kiểm tra hoạt động giám sát trên địa bàn huyện Thanh Hà. Triển khai chương trình giám sát hàng năm, HĐND huyện Thanh Hà đã triển khai các hoạt động giám sát và có báo cáo kết quả giám sát theo từng nội dung giám sát hoặc theo năm triển khai.

Bảng 2.6. Hoạt động giám sát của HĐND huyện giai đoạn 2021-2024

Năm	Số đoàn giám sát chuyên đề	Tổng số kiến nghị của đoàn giám sát
2021	6	20
2022	12	72
2023	8	50
2024	12	75
Tổng	38	217

Biểu đồ 2.4. Hoạt động giám sát và phiên giải trình của HĐND huyện giai đoạn 2021-2024

Tổng số cuộc giám sát chuyên đề trong giai đoạn 2021-2024 là 38 cuộc với các nội dung trên tất cả các lĩnh vực.

** Giám sát chuyên đề*

Từ đầu nhiệm kỳ đến năm 2024, Thường trực HĐND huyện Thanh Hà thực hiện giám sát chuyên đề 10 nội dung: Giám sát chuyên đề về công tác phòng chống dịch COVID-19; giám sát việc thực hiện một số công trình, dự án đầu tư công trên địa bàn huyện; giám sát chuyên đề việc thực hiện Luật Phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, công tác cải cách thủ tục hành chính một cửa và một cửa liên thông ở một số cơ quan, đơn vị; Giám sát việc thực hiện Nghị quyết của HĐND huyện, Đảng ủy, HĐND xã đối với UBND các xã, thị trấn; Giám sát công tác quản lý thu chi ngân sách tại một số xã trên địa bàn huyện; Giám sát việc thực hiện các thủ tục chuyển quyền sử dụng đất cho hộ gia đình, cá nhân trên địa bàn huyện năm 2023 và Giám sát việc xây dựng, ban hành, thực hiện Quy chế hoạt động, Quy chế phối hợp giữa HĐND-UBND-UBMTTQ các xã, thị trấn trên địa bàn huyện...

Ban KTXH thực hiện 14 cuộc giám sát chuyên đề các nội dung: Việc thực hiện thu, chi ngân sách năm 2021 và phương án phân bổ ngân sách năm 2022; Việc thực hiện một số chính sách về phát triển nông nghiệp, nông thôn trên địa bàn huyện năm 2022; Công tác xử lý đất xen kẹt, dôi dư, đất vi phạm Quyết định 1654 của UBND tỉnh, công tác trích lục, đo vẽ bổ sung hình thể thửa đất để tách thửa trên địa bàn huyện năm 2021; Việc chăm sóc sức khỏe và khám chữa bệnh cho nhân dân, thực hiện chính sách BHYT, BHXH năm 2022; Việc thực hiện các chính sách xã hội, đảm bảo an sinh xã hội trên địa bàn huyện năm 2022; Việc quản lý, duy tu và điều tiết đối với hệ thống tiêu thoát nước và các công trình thủy lợi tại Xí nghiệp khai thác công trình thủy lợi huyện và một số Hợp tác xã dịch vụ nông nghiệp; Công tác quản lý Nhà nước đối với hoạt động kinh doanh thuốc bảo vệ thực vật; Việc thực hiện chế độ chính sách cho người có công trên địa bàn huyện; Việc triển khai thực hiện kế hoạch thu gom xử lý rác thải sinh hoạt tại một số xã, thị trấn trên địa bàn huyện....

Ban Pháp chế thực hiện được 14 cuộc giám sát chuyên đề các nội dung: Giám sát tình hình thực hiện dân chủ ở cơ sở tại một số trường học; Tình hình thực hiện Luật nghĩa vụ quân sự, Luật Dân quân tự vệ, Luật dự bị động viên; Công tác kiểm tra, thanh tra, xử lý vi phạm pháp luật về bảo vệ môi trường trên địa bàn huyện; Công tác xét xử án tại Tòa án nhân dân huyện; Công tác đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội tại Công an huyện; Việc thực hiện dân chủ cơ sở tại UBND các xã, thị trấn; Việc thực hiện trách nhiệm hòa giải trong giải quyết tranh chấp đất đai tại UBND xã; Việc xử lý vi phạm hành chính tại các xã trên địa bàn huyện; Công tác tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo, phản ánh, kiến nghị tại các xã, thị trấn trên địa bàn huyện....

Thông qua hoạt động giám sát chuyên đề của HĐND huyện, Đoàn giám sát đưa ra tổng số 217 kiến nghị với UBND huyện, UBND các xã, thị trấn. Chỉ đạo các phòng chuyên môn của huyện phối hợp tích cực với UBND các xã, thị trấn trong việc hướng dẫn, phối hợp thực hiện các nghị quyết liên quan đến nhiều cơ quan, nhiều cấp. Kiến nghị với Đảng ủy, HĐND các xã, thị trấn trong công tác chỉ đạo,

điều hành, nhất là tăng cường công tác đôn đốc, kiểm tra, giám sát cấp ủy; ban hành các nghị quyết tập trung vào những nhiệm vụ chính trị trọng tâm, cần thiết để định hướng cho UBND xã thực hiện. Kiến nghị đối với UBND xã, thị trấn về công tác tuyên truyền, triển khai, kiểm tra, rút kinh nghiệm thực hiện nghị quyết của các cấp được hiệu quả góp phần phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương.

** Giám sát thường xuyên, đột xuất*

Ngoài các hoạt động giám sát chuyên đề, Thường trực HĐND, các Ban của HĐND còn thường xuyên, kịp thời nắm bắt, khảo sát tại cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn trong việc thực hiện các quy định của Đảng, Nhà nước, Nghị quyết của HĐND, công tác quản lý Nhà nước trên địa bàn huyện...

Thường trực HĐND huyện thường xuyên chỉ đạo điều hòa, phối hợp hoạt động các Ban của HĐND huyện giám sát các vấn đề được cử tri và nhân dân quan tâm, chủ yếu liên quan đến công tác lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành của UBND huyện và các cơ quan có liên quan. Nhiều nội dung giám sát đột xuất được xem xét kịp thời.

Thường trực HĐND huyện đã tích cực giám sát việc thực hiện các Nghị quyết do HĐND huyện ban hành, giám sát việc thực thi pháp luật, phát triển KTXH, đảm bảo quốc phòng - an ninh trong huyện, nắm bắt tình hình thực hiện nghị quyết HĐND, pháp luật của Nhà nước tại địa phương; giám sát Quyết định của UBND huyện và việc triển khai thực hiện các chính sách, pháp luật của Nhà nước trên địa bàn.

Tổ chức giám sát kết quả giải quyết ý kiến, kiến nghị của cử tri: các kiến nghị của cử tri đã được Thường trực HĐND huyện phối hợp với Ban Thường trực Ủy ban MTTQ huyện tổng hợp, phân loại và kịp thời chuyển tới các cơ quan chức năng có thẩm quyền giải quyết. Đồng thời, thường xuyên giám sát, đôn đốc việc giải quyết và báo cáo kết quả giám sát việc giải quyết ý kiến, kiến nghị cử tri đến các đại biểu HĐND huyện để thông tin kịp thời tới các cử tri.

2.3.3. Hoạt động TXCT của HĐND huyện

Hoạt động TXCT được thực hiện trước và sau mỗi kỳ họp HĐND huyện Thanh Hà. Nhận thức rõ ý nghĩa và tầm quan trọng của công tác TXCT, trong

nhiệm kỳ qua, HĐND huyện Thanh Hà luôn xem đây là một trong những nhiệm vụ thường xuyên, quan trọng của đại biểu HĐND, có vai trò rất quan trọng trong việc gắn chặt mối quan hệ giữa nhân dân với cơ quan Nhà nước nói chung và với HĐND, đại biểu HĐND nói riêng.

Công tác TXCT được phối hợp tổ chức thực hiện khá chặt chẽ. Trong các đợt TXCT các ý kiến, kiến nghị của cử tri đều được đại biểu HĐND ghi nhận, tiếp thu, tổng hợp và chuyển cho UBND huyện xem xét, giải trình tại các buổi tiếp xúc; những ý kiến còn lại được UBND huyện trả lời tại kỳ họp, trả lời trực tiếp cho cử tri tại các cuộc TXCT và bằng văn bản đầy đủ theo quy định.

**Bảng 2.7. Hoạt động TXCT của của HĐND huyện Thanh Hà
giai đoạn 2021-2024**

Chỉ tiêu	ĐVT	Năm 2021	Năm 2022	Năm 2023	Năm 2024	Tổng
Đợt TXCT	Đợt	1	2	2	2	7
Người dự tiếp xúc	Người	480	2260	2100	1960	6800
Ý kiến, kiến nghị của cử tri	Ý kiến, kiến nghị	75	236	225	200	736
Ý kiến, kiến nghị của cử tri được trả lời, giải trình ngay tại buổi tiếp xúc	Ý kiến, kiến nghị	60	212	205	182	659
Ý kiến, kiến nghị được các cơ quan chức năng trả lời bằng văn bản sau buổi tiếp xúc	Ý kiến, kiến nghị	15	24	20	18	77
Tỷ lệ giải quyết	%	100	100	100	100	100

Qua bảng trên ta thấy từ đầu nhiệm kỳ đến nay HĐND huyện đã tổ chức 7 đợt

cho 8 tổ đại biểu HĐND huyện tiếp xúc với cử tri nơi ứng cử (năm 2021 do ảnh hưởng của dịch Covid tổ chức 01 đợt), với 6.800 cử tri tham gia, tiếp nhận 736 ý kiến, kiến nghị của cử tri. Trong đó, có 659 ý kiến, kiến nghị của cử tri được trả lời, giải trình ngay tại buổi tiếp xúc; còn 77 ý kiến, kiến nghị đã được các cơ quan chức năng trả lời bằng văn bản sau buổi tiếp xúc; đạt tỷ lệ giải quyết 100%.

Trong thời gian qua, về cơ bản, hoạt động TXCT của đại biểu dân cử tại huyện Thanh Hà được tổ chức thực hiện nghiêm túc, đúng kế hoạch, có sự đổi mới về nội dung qua các kỳ tiếp xúc, đại biểu HĐND đã dành nhiều thời gian để nghiên cứu, khảo sát đối với những ý kiến đóng góp, phản ánh của cử tri. Các tài liệu phục vụ hội nghị TXCT được chuẩn bị chu đáo, gửi đến các đại biểu HĐND kịp thời. Những ý kiến, kiến nghị của cử tri thuộc thẩm quyền cấp xã, cấp huyện được Thường trực HĐND huyện tổng hợp và chuyển đến UBND xã, UBND huyện để giao các cơ quan chuyên môn xem xét, trả lời cử tri đúng trọng tâm và đi thẳng vào vấn đề mà các cử tri cần giải quyết. Nội dung TXCT phù hợp, đảm bảo tính khách quan giúp cử tri và nhân dân nắm được một số vấn đề về tình hình phát triển KTXH của địa phương, hoạt động của HĐND, các Ban của HĐND, các chương trình, dự án. Việc tổng hợp các ý kiến, kiến nghị của cử tri từ UBMTTQ các cấp luôn đảm bảo tính trung thực. Thường trực HĐND, đại biểu HĐND 02 cấp thường xuyên theo dõi, đôn đốc, giám sát việc giải quyết các kiến nghị của cử tri thuộc thẩm quyền giải quyết của UBND huyện, UBND các xã, thị trấn và một số cơ quan.

Tuy nhiên, hoạt động TXCT của đại biểu dân cử huyện Thanh Hà nói chung còn bộc lộ nhiều hạn chế, bất cập từ hình thức tiếp xúc, nội dung tiếp xúc, việc giải quyết các ý kiến, kiến nghị của cử tri cho đến trách nhiệm của từng đại biểu, cụ thể như sau:

Thứ nhất, tình trạng tiếp xúc với “đại cử tri” hay “cử tri chuyên nghiệp” còn khá phổ biến, bởi theo quy định hiện hành thì thành phần “cứng” tham dự các buổi tiếp xúc gồm có: Cử tri và đại diện Huyện ủy, HĐND huyện, UBND huyện, Ủy ban MTTQ huyện, các tổ chức thành viên của MTTQ huyện và các cơ quan, tổ chức ở cơ sở. Như vậy, thành phần tham dự TXCT cũng chỉ mang tính đại diện, thậm chí có cử tri hầu

như tại các kỳ tiếp xúc nào cũng tham dự và phát biểu về cùng một vấn đề, trong khi có những cử tri do không có giấy mời nên không thể đến tham dự dù rất muốn đóng góp ý kiến với đại biểu dân cử, HĐND và các cấp chính quyền địa phương.

Thứ hai, hình thức TXCT của đại biểu dân cử mặc dù được quy định khá đa dạng như TXCT trước, sau các kỳ họp HĐND các cấp, TXCT theo chuyên đề, theo nhóm đối tượng, TXCT nơi làm việc, nơi cư trú hoặc trực tiếp trao đổi, đối thoại với cử tri, nhóm cử tri. Việc TXCT theo giới, ngành, đối tượng, chuyên đề, lĩnh vực, TXCT sau kỳ họp, TXCT nơi cư trú, nơi làm việc chưa được thường xuyên, dẫn đến chất lượng chưa được cao. Điều này xuất phát từ nhiều lý do chủ quan và khách quan. Tuy nhiên, chủ yếu là do pháp luật quy định chưa rõ ràng và trách nhiệm của mỗi đại biểu dân cử chưa cao.

Thứ ba, việc giải quyết các ý kiến, kiến nghị của cử tri còn nhiều hạn chế, bất cập do sự chưa quan tâm, chậm trễ giải quyết của một số lãnh đạo các cơ quan chức năng và chưa có sự theo dõi, đôn đốc thường xuyên của các đại biểu dân cử nhất là những vấn đề nóng, kiến nghị nhiều lần. Đây cũng là một trong những nguyên nhân làm giảm số lượng cử tri tham dự các cuộc tiếp xúc của đại biểu.

Thứ tư, năng lực của không ít đại biểu dân cử còn hạn chế. Một số đại biểu HĐND chưa tập trung nghiên cứu, nắm bắt pháp luật và các quy định của Nhà nước chưa sâu nên việc giải đáp những ý kiến, kiến nghị của cử tri còn lúng túng, chưa đáp ứng được theo yêu cầu đề đạt nguyện vọng của cử tri.

Thứ năm, thực tế qua nhiều cuộc TXCT của huyện cho thấy, nhiều cử tri chưa nhận thức được TXCT là hoạt động thể hiện quyền dân chủ cao, cử tri có thể đóng góp ý kiến xây dựng chính quyền của dân và vì dân. Bên cạnh đó có những cử tri quan niệm rằng, đại biểu dân cử phải là người có thể giải quyết mọi chuyện do đó ngay cả khi đại biểu đã hết sức có trách nhiệm trong lắng nghe, tiếp nhận và theo dõi việc giải quyết các ý kiến, kiến nghị và khiếu nại, tố cáo của cử tri, nhưng chưa có kết quả, cử tri vẫn không chịu thông cảm. Mặt khác, có những trường hợp chính quyền đã làm đúng, nhưng người dân vẫn tiếp tục khiếu nại.

Thứ sáu, đa số đại biểu HĐND huyện sống và làm việc ở xa với cử tri bầu ra

mình (các đại biểu đương chức), nên cử tri khó có điều kiện gặp gỡ thường xuyên đại biểu do mình bầu ra để phản ánh tâm tư nguyện vọng; các đợt TXCT do Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện phối hợp với Thường trực HĐND huyện tổ chức thì chỉ có một số đại biểu cử tri có điều kiện được dự. Vì vậy, mối liên hệ giữa đại biểu HĐND với cử tri không được gần gũi và mật thiết.

Thứ bảy, tình hình dịch COVID-19 trên địa bàn huyện Thanh Hà trong năm 2021 diễn biến phức tạp nên một số kỳ tiếp xúc số lượng cử tri tham gia ít, chỉ TXCT đại diện hoặc thông tin kết quả kỳ họp qua sóng phát thanh, truyền thanh và trên cổng thông tin điện tử của huyện, một số điểm TXCT số lượng cử tri tham gia còn ít nên đại biểu HĐND không thể nắm bắt, thu thập hết ý kiến, nguyện vọng của nhân dân.

2.3.4. Các mối quan hệ của HĐND cấp huyện

Hoạt động của HĐND cấp huyện chịu sự tác động chủ yếu từ các thành tố của hệ thống chính trị cấp huyện là: Huyện ủy, UBMTTQ cấp huyện và UBND cấp huyện.

- Mối quan hệ giữa HĐND cấp huyện với Huyện ủy: Đảng lãnh đạo việc tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước thông qua việc Đảng đề ra đường lối, chủ trương, chính sách để Nhà nước cụ thể hóa thành các quy phạm pháp luật, từ đó đưa các nghị quyết của Đảng đi vào cuộc sống. HĐND cấp huyện phải đặt dưới sự lãnh đạo toàn diện của Huyện ủy, sự lãnh đạo của Huyện ủy với HĐND huyện được thể hiện như sau:

Về công tác tổ chức cán bộ: Trong quá trình hiệp thương bầu cử đại biểu HĐND cấp huyện, Huyện ủy chỉ đạo hoạt động hiệp thương giới thiệu người ra ứng cử vào HĐND cấp huyện, đảm bảo tiêu chuẩn, cơ cấu, thành phần hợp lý, phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ, mục tiêu phát triển kinh tế, xã hội của huyện.

Về hoạt động, các kỳ họp của HĐND cấp huyện đều có cấp ủy tham gia, hoạt động giám sát của thường trực HĐND huyện, các Ban của HĐND huyện, hoạt động TXCT của đại biểu HĐND huyện đều phải báo cáo với Huyện ủy. Thực tế đã chứng minh Huyện ủy Thanh Hà đã quan tâm tới việc tổ chức và hoạt động của HĐND

huyện do đó HĐND cấp huyện hoạt động hiệu lực, hiệu quả, các quyền tự do, dân chủ, quyền và lợi ích hợp pháp của Nhân dân được bảo đảm thực hiện.

- Mọi quan hệ giữa HĐND huyện với UBMTTQ Việt Nam huyện

HĐND huyện Thanh Hà luôn tạo điều kiện để UBMTTQ huyện và các tổ chức chính trị, xã hội động viên nhân dân trong huyện tham gia xây dựng chính quyền và thực hiện pháp luật của nhà nước, giám sát, phản biện xã hội đối với hoạt động của HĐND cấp huyện và UBND cấp huyện. HĐND huyện luôn lắng nghe, giải quyết và trả lời các kiến nghị của UBMTTQ huyện và các tổ chức chính trị, xã hội ở huyện về xây dựng chính quyền và phát triển kinh tế, xã hội ở huyện được thực hiện bằng quy chế phối hợp công tác.

UBMTTQ huyện và các tổ chức thành viên đã thực hiện nghiêm túc, chặt chẽ quy trình hiệp thương, lựa chọn, giới thiệu, tuyên truyền vận động bầu chọn những người xứng đáng trúng cử đúng dự kiến về cơ cấu, thành phần, số lượng cũng như chất lượng. Một năm hai lần vào giữa năm và cuối năm, Chủ tịch HĐND huyện thông báo bằng văn bản đến UBMTTQ huyện về tình hình hoạt động của HĐND huyện và nêu những kiến nghị của HĐND huyện với UBMTTQ huyện. Trong kỳ họp thường lệ của HĐND huyện, UBMTTQ huyện báo cáo hoạt động của tham gia xây dựng chính quyền huyện. UBMTTQ huyện và các đoàn thể ở huyện thường xuyên giám sát việc thực hiện nhiệm vụ của đại biểu HĐND huyện, tham gia giám sát tại các kỳ họp của HĐND huyện, tham gia hoạt động giám sát cùng với thường trực HĐND và các Ban của HĐND huyện. Hàng năm, UBMTTQ huyện tập trung phản biện các nghị quyết do HĐND huyện ban hành thuộc thẩm quyền, đã bảo đảm các nghị quyết do HĐND huyện ban hành theo đúng quy định.

- Mọi quan hệ giữa HĐND huyện với UBND huyện

Mối quan hệ giữa HĐND và UBND huyện là mối quan hệ giữa cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương với cơ quan chấp hành của HĐND cấp huyện. Với chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình, HĐND và UBND huyện Thanh Hà có vai trò quan trọng trong việc xây dựng và phát triển KTXH, quốc phòng, an ninh, xây dựng chính quyền huyện Thanh Hà vững mạnh.

Hoạt động quản lý, điều hành của UBND huyện Thanh Hà có tác động lớn đến hoạt động của HĐND cấp huyện, thể hiện ở cả 3 nội dung: ra quyết định, giám sát và TXCT.

2.4. Phân tích đánh giá tình hình hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà hiện nay.

2.4.1. Những kết quả đạt được

HĐND huyện Thanh Hà đã từng bước được củng cố và hoàn thiện về tổ chức và chất lượng hoạt động ngày càng được nâng cao, cơ bản đáp ứng được yêu cầu để thực hiện chức năng nhiệm vụ theo quy định. Cơ cấu tổ chức của HĐND huyện được phân thành các Ban cụ thể. Mỗi Ban trong HĐND huyện đều tự chịu trách nhiệm trong lĩnh vực mình được giao. Công tác tổ chức cán bộ ở HĐND huyện Thanh Hà được đặc biệt chú trọng quan tâm, đặc biệt là chú trọng giáo dục tư tưởng chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống, ý thức trách nhiệm, năng lực trình độ chuyên môn, nghiệp vụ. HĐND huyện Thanh Hà là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương có đội ngũ lãnh đạo, cán bộ có trình độ đại học, trên đại học. Các đại biểu HĐND huyện Thanh Hà ngoài trình độ đại học, thạc sỹ, tiến sỹ còn có trình độ cao cấp, cử nhân chính trị, quản lý nhà nước, các cán bộ ở các ban thông thạo máy vi tính, tin học chính điều đó đã góp phần nâng cao hiệu quả công tác cho HĐND huyện Thanh Hà.

HĐND huyện có nhiều đổi mới, phát huy được vị trí, vai trò là cơ quan QLNN ở địa phương, đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của nhân dân địa phương.

HĐND huyện đã thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ theo quy định pháp luật, đã xem xét quyết định nhiều chủ trương, biện pháp trên các lĩnh vực, vấn đề quan trọng góp phần thúc đẩy phát triển KTXH của huyện. Nhiều Nghị quyết của HĐND huyện đã đáp ứng được yêu cầu đòi hỏi từ thực tiễn, cụ thể hoá chủ trương, chính sách của Đảng, các quy định của pháp luật và phù hợp nguồn lực thực tiễn của địa phương, được nhân dân đồng tình, ủng hộ.

Thông qua các hoạt động giám sát, đã phát hiện và kiến nghị kịp thời những

vấn đề trong quá trình quản lý, điều hành các mặt của đời sống KTXH, HĐND huyện phối hợp chặt chẽ với các cơ quan ở địa phương, kịp thời giải quyết những vấn đề phát sinh ở địa phương. TTHĐND, các Ban HĐND, các Tổ đại biểu và đại biểu HĐND huyện tích cực hoạt động theo chức năng, nhiệm vụ, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của HĐND huyện.

Nhân sự của HĐND huyện đã được quan tâm hơn, Chủ tịch HĐND huyện là Phó Bí thư Thường trực Huyện uỷ; việc bố trí cán bộ chủ chốt của Huyện uỷ giữ chức vụ lãnh đạo của HĐND huyện đã tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, nâng cao vai trò, vị thế và quan hệ công tác cũng như khả năng hoàn thành tốt nhiệm vụ, quyền hạn của HĐND.

HĐND huyện đã từng bước tăng cường công tác đại biểu, nâng cao chất lượng hoạt động của đại biểu HĐND; đa số đại biểu hoạt động tích cực thông qua các cuộc tiếp xúc cử tri, các đại biểu đã lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của nhân dân địa phương, gương mẫu chấp hành chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước, tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện pháp luật và tham gia vào việc quản lý nhà nước.

Công tác chuẩn bị và tổ chức kỳ họp HĐND huyện được chú trọng, tài liệu được gửi đến cho đại biểu được gửi qua hệ thống zalo nhóm các đại biểu HĐND, quét mã QR. Việc tiếp nhận và nghiên cứu tài liệu kỳ họp sẽ dễ dàng và nhanh hơn so với trước đây. Việc ban hành các nghị quyết của HĐND huyện đảm bảo đúng quy trình, quy định đáp ứng yêu cầu phát triển KTXH.

Công tác thẩm tra của các Ban HĐND huyện có tính phản biện cao góp phần nâng cao chất lượng quyết định của HĐND huyện trong việc thông qua các Nghị quyết.

Hoạt động thảo luận, chất vấn và trả lời chất vấn tại kỳ họp HĐND huyện ngày càng được chú trọng.

Hoạt động giám sát chuyên đề, giám sát giữa hai kỳ họp HĐND huyện được tổ chức thường xuyên, đảm bảo chương trình kế hoạch đề ra, hình thức giám sát phong phú, có trọng tâm, trọng điểm, chú trọng giám sát các vụ việc phức tạp, những vấn đề xã hội bức xúc, gay gắt mà cử tri quan tâm.

Hoạt động tiếp xúc cử tri, tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân được quan tâm.

Việc giải quyết những vấn đề phát sinh giữa hai kỳ họp HĐND huyện đảm bảo xử lý kịp thời các vấn đề, nhu cầu cấp bách của địa phương trong điều hành thực hiện nhiệm vụ phát triển KTXH.

Công tác tổng kết, giao ban trao đổi kinh nghiệm, hướng dẫn tổ chức và hoạt động của HĐND ngày càng chú trọng chất lượng.

Thực hiện tốt các mối quan hệ giữa HĐND với các cơ quan, tổ chức hữu quan.

2.4.2. Những hạn chế tồn tại

Bên cạnh những kết quả đạt được, thông qua thực trạng hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà trong thời gian qua đã cho thấy vẫn còn nhiều tồn tại, vướng mắc nhất định gây ảnh hưởng không nhỏ tới hiệu quả chất lượng hoạt động của HĐND huyện. Những tồn tại vướng mắc thể hiện trên những phương diện sau:

Trong cơ cấu đại biểu, chỉ có 3/33 đại biểu HĐND huyện hoạt động chuyên trách chiếm tỷ lệ quá khiêm tốn so với tổng số đại biểu; phần lớn các đại biểu hoạt động kiêm nhiệm nên khó có thể dành nhiều thời gian cho hoạt động dân cử; Chất lượng hoạt động của đại biểu HĐND huyện chưa đồng đều; một số đại biểu chưa phát huy hết nhiệm vụ, quyền hạn của mình theo luật định; một số ít trình độ năng lực còn hạn chế, có đại biểu chưa tích cực tham gia các hoạt động của HĐND, chưa nhận thức đầy đủ vị trí, vai trò của HĐND huyện và của cá nhân đại biểu...

Việc tham gia thảo luận và chất vấn tại kỳ họp cũng còn nhiều hạn chế phụ thuộc vào điều hành của chủ tọa, không ít các đại biểu tuy nắm bắt được nguyên nhân bức xúc của cử tri và xã hội nhưng còn nể nang, tâm lý ngại va chạm, phần đông các đại biểu giữ chức vụ chủ chốt lãnh đạo ở các ngành, ít tham gia hoạt động chất vấn; trong khi đó chính các đại biểu này lại là những người nắm chắc, hiểu sâu những vấn đề bức xúc được cử tri quan tâm. Bên cạnh đó, nhiều đại biểu khi đưa ra chất vấn chưa đi sâu vào những vấn đề bức xúc, trọng tâm đang được cử tri quan tâm, nhiều khi câu hỏi chỉ mang tính chất chung chung, hỏi một lần mà không truy cứu đến cùng trách nhiệm cá nhân của người bị chất vấn,...

Chưa có quy định cụ thể đại biểu HĐND phải dành bao nhiêu thời gian đối với hoạt động dân cử; không có chế độ sinh hoạt định kỳ để nhận xét đánh giá hoạt động của tổ đại biểu và đại biểu HĐND huyện... do đó tinh thần làm chủ chưa cao, trách nhiệm thể hiện ý chí, nguyện vọng của cử tri và mối liên hệ giữa đại biểu HĐND huyện với cử tri còn lỏng lẻo, hoạt động của HĐND huyện còn hình thức.

Thời gian tổ chức kỳ họp HĐND huyện chưa đảm bảo xem xét quyết định các nội dung kỳ họp: Hoạt động tại các kỳ họp của HĐND huyện thường diễn ra 1-2 ngày theo luật định, các đại biểu HĐND huyện không đủ thời gian thảo luận, xem xét quyết định một cách chu đáo các vấn đề tại kỳ họp, không thể đi sâu vào các vấn đề bức xúc, nổi cộm của địa phương, việc giám sát, quyết định chính sách có lúc thiếu hiệu quả.

TTHĐND, các Ban HĐND huyện còn bị động trong hoạt động thẩm tra báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết của HĐND huyện: chuẩn bị nội dung kỳ họp nhiều lúc chưa kịp thời, không sát thực tế, thẩm tra của các Ban HĐND huyện phải “chạy theo” việc chuẩn bị báo cáo, đề án, dự thảo nghị quyết của các cơ quan, tổ chức nên có phần hạn chế chất lượng trong xem xét quyết định của HĐND huyện. Các đại biểu là uỷ viên các Ban HĐND huyện chưa chủ động thu thập thông tin, nghiên cứu văn bản, tài liệu trong quá trình giám sát, thẩm tra.

Hoạt động giám sát của HĐND huyện giữa 2 kỳ họp chủ yếu do TTHĐND, các Ban HĐND huyện tiến hành song có mặt còn hạn chế: Việc tham gia giám sát của các đại biểu còn hạn chế, chủ yếu giám sát tại kỳ họp, nội dung giám sát có lúc chưa sâu, chưa tập trung vào các vấn đề có tính thời sự, bức xúc ở địa phương mà nhiều cử tri quan tâm; một số cuộc giám sát của TTHĐN, các Ban HĐND huyện hiệu quả chưa cao; việc phối hợp giám sát có lúc chưa chặt chẽ, kết luận, kiến nghị giám sát chưa được thực hiện, hiệu quả giám sát còn nhiều mặt bất cập...

Tiếp công dân, xử lý đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân và TXCT có lúc, có việc còn bị động, lúng túng. Một số đơn của công dân kéo dài phức tạp, tồn đọng và một số kiến nghị chính đáng của cử tri chưa được giải quyết dứt điểm.

Hoạt động của tổ đại biểu HĐND huyện còn nhiều hạn chế chưa đảm bảo kế hoạch, chương trình hoạt động cụ thể, đại biểu HĐND huyện TXCT nơi ứng cử là chính, đối với TXCT nơi công tác và cư trú hầu như không được thực hiện theo luật định, TXCT chuyên đề rất hạn chế; nhiều đại biểu HĐND huyện chuẩn bị chưa được các điều kiện tham gia giám sát, thẩm tra, tiếp công dân, TXCT...

2.4.3. Nguyên nhân của những kết quả đạt được và hạn chế

2.4.3.1 Nguyên nhân chủ quan

Sự nỗ lực, phấn đấu, thường xuyên đổi mới của TTHĐND và các Ban HĐND và một số đại biểu HĐND huyện.

Số lượng, chất lượng đại biểu HĐND huyện tuy đã được nâng lên nhưng nhìn chung chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ và đòi hỏi ngày càng cao của sự phát triển KTXH ở địa phương, cuộc công nghệ cách mạng 4.0 và cải cách nền hành chính. Hầu hết đại biểu HĐND huyện hoạt động kiêm nhiệm do đó ảnh hưởng đến nhiệm vụ dân cử và khó đảm bảo được khối lượng công việc, chất lượng hoạt động của HĐND huyện; chưa có cơ chế pháp luật ràng buộc trách nhiệm giữa đại biểu dân cử với cử tri cũng như phương thức xem xét hoạt động và trách nhiệm của đại biểu HĐND huyện, cách thức cử tri đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của mỗi đại biểu HĐND huyện.

2.4.3.2 Nguyên nhân khách quan

TTHĐND, các Ban HĐND và đại biểu HĐND huyện luôn nhận được sự quan tâm của HĐND tỉnh, Huyện uỷ, sự phối hợp của UBND huyện, các ban ngành đoàn thể và các cấp chính quyền ở địa phương. Ban Thường vụ Huyện uỷ đã quan tâm lãnh đạo sâu sát, kịp thời đối với tổ chức và hoạt động của HĐND huyện; đảm bảo Thường trực HĐND và các Ban HĐND huyện được tổ chức và hoạt động đúng chủ trương, định hướng của Đảng và pháp luật của Nhà nước, đáp ứng yêu cầu thực tế của địa phương, giải quyết được khá nhiều vấn đề cử tri và nhân dân ý kiến, kiến nghị.

Các luật và văn bản dưới luật về tổ chức và hoạt động của HĐND đã được chú trọng sửa đổi, bổ sung và ban hành tương đối đầy đủ, từng bước hoàn thiện.

Các luật chuyên ngành và các văn bản dưới luật, đặc biệt là Luật hoạt động giám sát của quốc hội và HĐND các cấp chưa quy định đầy đủ quyền hạn, nghĩa vụ, trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân chịu giám sát; chưa có quy định cụ thể các biện pháp chế tài xử lý vi phạm; chức năng, nhiệm vụ của TTHĐND, các Ban HĐND chưa được quy định và hướng dẫn một cách đầy đủ, nhất là hoạt động giữa hai kỳ họp.

Cơ chế phối hợp giữa HĐND và UBNDTTQ các cấp chưa chặt chẽ và thực sự có hiệu quả trong quá trình thực hiện chức năng giám sát của HĐND với chức năng giám sát và phản biện xã hội của UBNDTTQ các cấp.

Mối quan hệ công tác chỉ đạo, hướng dẫn của các cơ quan nhà nước cấp tỉnh đối với tổ chức và hoạt động của HĐND huyện còn thiếu chặt chẽ và mờ nhạt.

Không ít cán bộ, công chức và nhân dân ở địa phương có nhận thức chưa đúng hoặc chưa đầy đủ về vai trò, chức năng, nhiệm vụ của TTHĐND, các Ban HĐND, các Tổ và các đại biểu HĐND huyện trong các hoạt động của HĐND huyện nên có lúc, có việc chưa tạo điều kiện đối với hoạt động của HĐND huyện.

2.4.4. Bài học rút ra

Đảm bảo sự lãnh đạo trực tiếp của cấp uỷ Đảng và tuân thủ Hiến pháp và pháp luật là vấn đề có tính nguyên tắc, yếu tố quan trọng quyết định đến chất lượng, hiệu quả tổ chức và hoạt động của HĐND cấp huyện.

Phải giải quyết hài hoà, hợp lý cơ cấu và chất lượng đại biểu HĐND cấp huyện, lựa chọn những đại biểu ưu tú có trình độ chuyên môn, chính trị, quản lý nhà nước, tin học, ngoại ngữ, năng lực, tâm huyết, có uy tín trong thực hiện nhiệm vụ, đây là điều kiện tiên quyết phát huy vai trò, vị trí của HĐND huyện

Coi trọng kiện toàn cơ cấu tổ chức bộ máy các cơ quan thuộc HĐND huyện, tăng cường đại biểu chuyên trách và công chức tham mưu giúp việc có chất lượng làm nòng cốt thúc đẩy tích cực các hoạt động của HĐND huyện. Đây là điều kiện quan trọng, đảm bảo HĐND cấp huyện hoạt động hiệu quả.

Phát huy vai trò của TTHĐND, các Ban HĐND cấp huyện trong cải tiến, đổi mới nội dung và phương thức hoạt động phù hợp với từng điều kiện cụ thể là một

yếu tố quan trọng góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND cấp huyện

Đại biểu HĐND cấp huyện phải gắn bó chặt chẽ với cử tri, lắng nghe ý kiến, tâm tư nguyện vọng của cử tri, tổng hợp trung thực và đầy đủ các ý kiến, kiến nghị của cử tri là điều kiện cần thiết để HĐND cấp huyện giám sát, xem xét quyết định các vấn đề của địa phương, nâng cao trách nhiệm thực thi công vụ và chấp hành pháp luật của các cơ quan, tổ chức.

Nâng cao chất lượng tổ chức kỳ họp, trên các nhóm nhiệm vụ: Nâng cao chất lượng công tác chuẩn bị kỳ họp, lựa chọn vấn đề đưa ra thảo luận, quyết định tại kỳ họp; chuẩn bị nội dung, nâng cao chất lượng điều hành kỳ họp, chất lượng soạn thảo đối với các dự thảo nghị quyết. Chất lượng Nghị quyết ban hành của HĐND phải đảm bảo tuân thủ quy phạm pháp luật, có tính khả thi cao, bám sát đặc thù địa phương, quyết định chủ trương lớn, các vấn đề quan trọng của địa phương phát huy hiệu quả.

Nâng cao chất lượng công tác TXCT, tiếp công dân và đôn đốc, giám sát việc giải quyết các ý kiến, kiến nghị của cử tri. Nâng cao trách nhiệm của đại biểu trong việc chủ động nắm bắt tình hình nơi đại biểu ứng cử, thực hiện trách nhiệm của đại biểu với nhân dân nơi đại biểu đại diện theo chương trình hành động của mỗi đại biểu từ đầu nhiệm kỳ.

Lựa chọn các vấn đề trọng tâm, sát thực tiễn để tiến hành giám sát thường xuyên, giám sát chuyên đề. Đôn đốc, giám sát các cơ quan, đơn vị giải quyết ý kiến, kiến nghị của cử tri, thực hiện kết luận sau giám sát.

TTHĐND phải thường xuyên duy trì mối quan hệ công tác giữa HĐND, UBND, UBMTTQ trong các hoạt động theo luật định. Tăng cường phối hợp với đại biểu Quốc Hội, đại biểu HĐND tỉnh đôn đốc các Sở, ngành của tỉnh giải quyết kiến nghị của cử tri, nhu cầu bức xúc, vụ việc còn tồn đọng trên địa bàn huyện Thanh Hà thuộc thẩm quyền giải quyết của cấp tỉnh.

Kết luận chương 2

Trên cơ sở phân tích cơ sở lý luận về hoạt động của HĐND huyện ở Chương 1, Chương 2 tác giả đã phân tích thực trạng hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà. Chương 2 tập trung vào 03 nội dung chính đó là Khái quát về điều kiện tự nhiên, tình hình kinh tế - xã hội của huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương; phân tích thực trạng hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà và đánh giá chung kết quả đạt được, hạn chế, nguyên nhân của các hạn chế. Kết quả cho thấy hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà mặc dù đã đạt được nhiều kết quả đáng mừng như hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà cơ bản theo đúng quy định của pháp luật; thực hiện đầy đủ các hoạt động theo thẩm quyền của mình, tuy nhiên một số hoạt động vẫn tồn tại những hạn chế nhất định cần được khắc phục. Đây là cơ sở để tác giả đề xuất giải pháp hoàn thiện tổ chức và hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà ở Chương 3.

CHƯƠNG 3

GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA HĐND HUYỆN THANH HÀ, TỈNH HẢI DƯƠNG

3.1. Quan điểm đổi mới hoạt động của HĐND huyện từ thực tiễn huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

3.1.1. Đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND huyện trên cơ sở đường lối của Đảng kết hợp với thực tiễn hiện nay.

Giai đoạn 2021-2024 bên cạnh những thành tựu đạt được, hoạt động của HĐND huyện vẫn còn những mặt hạn chế. Trước thực tế đó, HĐND huyện Thanh Hà cần phải có những giải pháp phù hợp để bảo đảm thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền theo quy định của pháp luật.

Xây dựng HĐND có thực quyền để thực hiện đầy đủ vai trò là cơ quan đại diện của nhân dân, cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương. Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động trên các mặt: kỳ họp, hoạt động của Thường trực HĐND, các Ban của HĐND và hoạt động của đại biểu HĐND để đảm bảo quyền dân chủ, quyền tham gia quản lý của nhân dân đối với nhà nước và xã hội. Do đó, đề ra những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà trước hết phải theo đúng chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và phải phù hợp với thực tiễn của huyện Thanh Hà hiện nay.

3.1.2. Quá trình đổi mới và nâng cao chất lượng hoạt động của HĐND cấp huyện phải phù hợp với quy định của Hiến pháp, pháp luật hiện hành.

Trong công cuộc đổi mới và hội nhập, trong điều kiện xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân ở nước ta hiện nay, Đảng và Nhà nước rất quan tâm đến vấn đề đổi mới hoạt động của các cơ quan nhà nước, trong đó luôn quan tâm tới hoạt động của HĐND, với mục đích làm cho HĐND thực hiện có chất lượng, hiệu quả chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của mình theo quy định của Hiến pháp và pháp luật.

Trong những năm gần đây có nhiều văn bản quy phạm pháp luật được ban hành điều chỉnh về hoạt động của HĐND nói chung và HĐND huyện nói riêng, đã tạo cơ sở pháp lý để HĐND huyện hoạt động có hiệu quả.

Do đó, những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà cần phải dựa trên quy định của Hiến pháp, pháp luật về tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương.

3.1.3. Đổi mới hoạt động của HĐND cấp huyện phải phù hợp với tiến trình cải cách hành chính và hiện đại hóa nền hành chính.

Xác định cải cách hành chính là nội dung quan trọng nhất, quyết định đến hiệu lực, hiệu quả hoạt động chung của huyện nên trong thời gian qua, Thanh Hà đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện có hiệu quả các nội dung quan trọng của công tác Cải cách hành chính. Việc giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công trên địa bàn huyện có nhiều chuyển biến tích cực, tỷ lệ hồ sơ giải quyết trước và đúng hạn hàng năm luôn đạt từ 98 – 99,7%, giảm hẳn tình trạng chậm hồ sơ. Thái độ phục vụ của cán bộ, công chức tận tình, chu đáo, chuyên nghiệp hơn. Quá trình giải quyết hồ sơ cho nhân dân được đảm bảo đúng quy định, tạo sự hài lòng cho người dân đến giao dịch. Huyện đã đẩy mạnh ứng dụng Công nghệ thông tin vào hoạt động của cơ quan, đơn vị, góp phần nâng cao hiệu quả xử lý công việc. Chủ động xây dựng, triển khai nhiều giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao. Bên cạnh đó huyện Thanh Hà cũng đã rà soát chức năng, nhiệm vụ, cơ cấu, tổ chức bộ máy phù hợp theo hướng tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, không chồng chéo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, đảm bảo tính tự chủ trong tổ chức và hoạt động...

Hiện đại hóa nền hành chính đã và đang trở thành một xu hướng tất yếu trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 phát triển mạnh mẽ. Huyện Thanh Hà xác định việc ứng dụng công nghệ thông tin trong lãnh đạo, quản lý, điều hành là khâu đột phá. Đề án “Xây dựng ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà” được triển khai, góp phần không nhỏ vào việc tăng cường tính công khai, minh bạch hoạt động của HĐND trên môi trường mạng, đồng thời nâng cao chất lượng hoạt động chỉ đạo, điều hành của HĐND.

3.2. Những giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

3.2.1. Nhóm giải pháp chung

3.2.1.1. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động của HĐND huyện.

Tại Việt Nam, Đảng lãnh đạo Nhà nước, xã hội bằng đường lối, nghị quyết; lãnh đạo bằng cách kiểm tra, giám sát các tổ chức, cán bộ trong hệ thống chính trị thông qua các hoạt động giám sát của HĐND, các tổ chức của Đảng. Những vấn đề cần đưa ra bàn bạc ở kỳ họp HĐND đều cần có sự lãnh đạo của Đảng để có sự thống nhất cao trong việc thực hiện nghị quyết của HĐND. Do vậy, để hoạt động của HĐND ngày càng có hiệu quả hơn, nhất thiết phải tăng cường sự lãnh đạo của Đảng hơn nữa trong thời gian tới.

Đổi mới phương thức lãnh đạo của cấp uỷ Đảng đối với hoạt động của HĐND huyện, cấp uỷ Đảng phải bảo đảm xây dựng HĐND có đầy đủ thẩm quyền để thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ theo quy định của pháp luật tăng cường công tác kiểm tra của cấp uỷ Đảng đối với hoạt động của HĐND.

Cần cải tiến phương thức giám sát, trong đó tập trung vào công tác phòng ngừa những vi phạm phát sinh. Tăng cường trách nhiệm của Thường trực, các ban và Tổ HĐND huyện theo dõi, đôn đốc thực hiện kiến nghị sau giám sát.

3.2.1.2 Hoàn thiện hệ thống pháp luật về tổ chức và hoạt động của HĐND.

Về quy chế tổ chức: Hiện nay trong văn bản Luật tổ chức Chính quyền địa phương năm 2015, Luật sửa đổi Luật tổ chức chính quyền địa phương năm 2019 quy định HĐND đều được tổ chức ở cả 3 cấp là tỉnh, huyện, xã trong đó có quy định mở là việc tổ chức phụ thuộc vào đặc điểm tình hình và nhu cầu của địa phương. Vấn đề đặt ra là có nhất thiết tiếp tục quy định tổ chức HĐND ở cả ba cấp là tỉnh, huyện, xã không? Có nhất thiết phải tổ chức các cơ quan chính quyền ở địa phương theo một mô hình thống nhất cho tỉnh, huyện, xã với thành phố trực thuộc trung ương, quận, phường hay không hay cần phải tiến hành sửa đổi cho phù hợp nhằm mang giá trị pháp lý cao hơn là quy định bằng nghị quyết.

Qua nghiên cứu lý luận và thực tiễn cùng với việc tham khảo kinh nghiệm của một số nước thì thấy rằng, cơ quan chính quyền địa phương ở nước ta hiện nay có điểm chưa hợp lý, không nên tổ chức HĐND ở 3 cấp chính quyền: cấp tỉnh, cấp huyện và cấp xã như hiện nay nên bỏ cấp trung gian.

Bên cạnh đó Hiến pháp 2013 lại quy định về cơ cấu tổ chức của HĐND có tính chất mở là tùy thuộc vào tình hình của từng địa phương mà tổ chức cho phù hợp. Trên cơ sở đó phải nhanh chóng tiến hành sửa đổi Hiến pháp và sửa đổi Luật Tổ chức chính quyền địa phương, các Luật cho phù hợp với Hiến pháp và thực tiễn đất nước hiện nay.

Về chế định đại biểu HĐND: Phải có quy định cụ thể về thời gian, phạm vi cho việc thực hiện hoạt động dân cử trong Luật và các văn bản pháp luật có liên quan.

Về chế tài đối với người bị chất vấn và đại biểu HĐND: Để nâng cao hiệu quả chất vấn trong kỳ họp hay ngoài kỳ họp thì nhất thiết pháp luật phải quy định rõ ràng hình thức xử lý đối với cá nhân, thủ trưởng cơ quan không trả lời chất vấn, trả lời chậm, trả lời không đúng trọng tâm hoặc không tổ chức thực hiện những biện pháp nhằm góp phần khắc phục những thiếu sót, sai phạm mà quá trình chất vấn đã làm rõ. Cần có biện pháp quy trách nhiệm đối với những đại biểu HĐND không tiến hành chất vấn trong kỳ họp, có như vậy mới tránh được tình trạng tham dự cuộc họp hình thức không xứng đáng với chức năng, nhiệm vụ được giao.

Tiếp tục đổi mới về tổ chức của HĐND, Thường trực HĐND, các Ban của HĐND và của các đại biểu HĐND, tăng số lượng đại biểu chuyên trách, giảm số lượng đại biểu ở các cơ quan hành chính nhà nước cần tăng cường kiện toàn, hoàn thiện bộ máy giúp việc, nâng cao năng lực, trình độ của cán bộ, công chức.

Bổ sung hoàn thiện pháp luật về tổ chức và hoạt động của HĐND cụ thể là: Theo Luật Tổ chức Chính quyền địa phương năm 2015 và sửa đổi bổ sung năm 2019 quy định về Chủ tịch HĐND cấp huyện hoạt động kiêm nhiệm, có thể hoạt động chuyên trách. Cần phải quy định rõ trong Luật Tổ chức Chính quyền địa phương là Chủ tịch HĐND huyện làm việc chuyên trách.

Về các Ban của HĐND cấp huyện, theo tác giả cần phải tăng cường số lượng đại biểu HĐND hoạt động chuyên trách ở các ban, bổ sung quy định vào Luật là Trưởng Ban, Phó Trưởng Ban HĐND cấp huyện làm việc chuyên trách chứ không thể quy định là “có thể” là chuyên trách hoặc kiêm nhiệm để bảo đảm cho các ban hoạt động có hiệu quả.

Cần có quy định cụ thể việc HĐND có quyền bỏ phiếu tín nhiệm theo quy định và lấy phiếu tín nhiệm hàng năm đối với thành viên của UBND cũng như thủ trưởng các cơ quan chuyên môn của UBND.

Đề nghị các cấp uỷ đảng cần nghiên cứu việc xây dựng quy hoạch đại biểu HĐND huyện, đặc biệt là quy hoạch đại biểu HĐND huyện làm công tác HĐND chuyên trách.

3.2.2. Nhóm giải pháp cụ thể

3.2.2.1. Nâng cao chất lượng kỳ họp của HĐND huyện.

Để nâng cao chất lượng kỳ họp của HĐND huyện Thanh Hà cần tập trung vào những vấn đề sau:

- Về lập kế hoạch tổ chức kỳ họp

Việc xác định cụ thể thời gian HĐND họp sẽ góp phần đưa các hoạt động của Nhà nước vào nền nếp, có tính ổn định để các cơ quan, tổ chức hữu quan biết để chủ động lập kế hoạch công việc và phối hợp tổ chức kỳ họp. Cần lập chương trình làm việc của kỳ họp một cách chi tiết. Trên cơ sở kết quả của hội nghị liên tịch, Thường trực HĐND chỉ đạo chuẩn bị nội dung; phân công các Ban HĐND chủ động phối hợp với các phòng, ban, đơn vị chuẩn bị những nội dung theo lĩnh vực phụ trách để trình kỳ họp.

- Về công tác chuẩn bị kỳ họp

Đây là một giai đoạn hết sức quan trọng, là một trong những yếu tố quan trọng đảm bảo chất lượng, hiệu quả kỳ họp. Vì vậy, yêu cầu đặt ra trước hết đối với Thường trực HĐND cần chủ trì các cuộc họp với các cơ quan có liên quan, các ban của HĐND để bàn bạc thống nhất thời gian, nội dung kỳ họp cũng như phân công cụ thể những chủ thể phụ trách công tác chuẩn bị báo cáo, đề án, tờ trình, dự thảo

các nghị quyết của HĐND một cách đầy đủ và phù hợp pháp luật. Trên cơ sở đó các cơ quan, đơn vị này sẽ có trách nhiệm tiến hành nhanh chóng, nghiêm túc, đúng thời gian, văn bản chuẩn bị có chất lượng, có như vậy thì công tác thẩm tra các báo cáo, đề án, tờ trình, dự thảo nghị quyết sẽ được tiến hành có chất lượng cao, giúp cho kỳ họp được tiến hành thuận lợi, đúng kế hoạch.

Chỉ đưa vào chương trình kỳ họp những vấn đề đã được chuẩn bị chu đáo về nội dung, trình đúng thời hạn, thẩm quyền, quy định, thủ tục theo quy định của pháp luật. Các kỳ họp HĐND cần tổ chức khoa học, hiệu quả, rút ngắn thời gian trình bày các văn bản tại hội trường. Mở rộng, tăng số lượng các đối tượng tham gia trực tiếp các kỳ họp của HĐND.

Về công tác tổ chức, điều hành kỳ họp: Thông thường, kỳ họp HĐND cấp huyện diễn ra từ 1-2 ngày. Với quỹ thời gian hạn hẹp song lại phải giải quyết khối lượng công việc rất lớn đòi hỏi Thường trực HĐND phải làm tốt cả khâu chuẩn bị, tổ chức trước, trong và sau kỳ họp đối với tất cả các công việc sau:

Dự kiến chương trình, phân loại báo cáo và quyết định số lượng văn bản trình tại kỳ họp và quy định thời gian trình bày từng báo cáo. Trong đó cần hết sức ưu tiên cho việc dành thời gian trình bày kỹ các tờ trình, đề án của UBND, báo cáo thẩm tra của các Ban HĐND huyện và các văn bản có liên quan để HĐND huyện xem xét quyết định.

Trước kỳ họp Thường trực HĐND huyện nên gợi ý thảo luận trước cho đại biểu. Có như vậy, buổi thảo luận mới diễn ra sôi nổi, tập trung đề xuất được các nhiệm vụ, giải pháp cụ thể. Việc làm này cũng giúp cho việc tổng hợp ý kiến thảo luận tại kỳ họp được đầy đủ chính xác, đảm bảo yêu cầu về thời gian trình chủ tọa kỳ họp.

Nội dung kỳ họp phải thiết thực đáp ứng với yêu cầu, nhiệm vụ của địa phương, đáp ứng tâm tư, nguyện vọng của nhân dân; nội dung kỳ họp phải được thư ký kỳ họp ghi đầy đủ, trung thực bằng văn bản để chủ tọa kỳ họp báo cáo HĐND xem xét trước khi biểu quyết thông qua.

Bố trí thời gian thảo luận (tại các Tổ và Hội trường) phù hợp với nội dung và phạm vi của từng dự án, đề án, báo cáo; tăng cường đối thoại, tranh luận về các vấn

đề quan trọng còn nhiều ý kiến khác nhau. Cần quy định thời gian phát biểu của đại biểu tại hội trường lần đầu không quá 08 phút, lần sau không quá 04 phút (trong cùng một vấn đề) để bảo đảm tranh thủ được nhiều ý kiến phát biểu. Cần bảo đảm điều kiện, phương tiện phục vụ kỳ họp như cung cấp thông tin, liên lạc, in ấn tài liệu và cả những điều kiện ăn uống, nghỉ ngơi để các đại biểu để phục vụ một cách kịp thời, đầy đủ, chu đáo cho hoạt động của HĐND tại kỳ họp huyện.

- Về công tác điều hành của chủ tọa kỳ họp

Chất lượng kỳ họp phụ thuộc vào nhiều yếu tố, trong đó có Thường trực HĐND với vai trò là chủ tọa điều hành kỳ họp. Chủ tọa kỳ họp HĐND huyện cần có bản lĩnh, trí tuệ, kỹ năng, năng lực phải hiểu sâu, nắm chắc nội dung các vấn đề đưa ra thảo luận, điều hành kỳ họp thực sự khoa học, đảm bảo phát huy dân chủ, trí tuệ tập thể, thể hiện sự thống nhất trong chủ tọa kỳ họp, đồng thời xử lý linh hoạt những ý kiến còn khác nhau.

Trong điều hành, Chủ tọa luôn chú trọng phát huy dân chủ, trí tuệ của đại biểu HĐND, gợi mở những nội dung cần tập trung trao đổi để thống nhất hướng bổ sung, điều chỉnh, gợi mở nội dung cần thảo luận.

+ Đối với điều hành các phiên thảo luận và thông qua nghị quyết

Kỳ họp HĐND huyện thường được tổ chức trong khoảng thời gian từ 1 đến 2 ngày. Việc xây dựng “kịch bản” điều hành chi tiết, khoa học, hợp lý sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho chủ tọa kỳ họp điều hành các phiên họp, giúp các cơ quan liên quan chủ động chuẩn bị nội dung, hạn chế việc trình bày các báo cáo dài, dành nhiều thời gian để thảo luận sâu vào từng nội dung chuyên đề, chất vấn, trả lời chất vấn, và thảo luận thông qua Nghị quyết. Chủ động phân công công tác điều hành từng buổi, từng nội dung phần việc cho Chủ tịch, Phó chủ tịch chủ tọa kỳ họp để chủ động nghiên cứu, tiếp cận nội dung, góp phần nâng cao chất lượng điều hành và ra quyết định tại phiên họp.

Tổ đại biểu khi nhận được tài liệu kỳ họp tiến hành tổ chức họp thảo luận Tổ, tập trung nghiên cứu, đóng góp ý kiến sâu vào vấn đề trọng tâm, những nội dung chuyên đề mà HĐND huyện sẽ thảo luận, ra Nghị quyết.

+ Về điều hành phiên chất vấn

Hoạt động chất vấn tại kỳ họp cần được tăng thời lượng. Các câu hỏi chất vấn được tổng hợp từ đại biểu HĐND, các Ban HĐND gửi tới Thường trực HĐND huyện và gửi trước ngày khai mạc kỳ họp tới UBND và các cơ quan chức năng để chuẩn bị trả lời. Nội dung chất vấn cần lựa chọn đúng trọng tâm, trọng điểm vấn đề đưa ra chất vấn; chú trọng các vấn đề đang nổi cộm, bức xúc của nhân dân. Thực hiện chất vấn đến cùng những nội dung mà người bị chất vấn trả lời chưa rõ ràng hoặc né tránh, vòng vo...

Yêu cầu các cơ quan chức năng trực tiếp trả lời những vấn đề liên quan đến nội dung chất vấn và trách nhiệm của các cơ quan liên quan và các biện pháp, thời gian giải quyết khả thi. Đại biểu HĐND khi chất vấn cần nắm vững bản chất của vấn đề cần chất vấn để có cơ sở chứng minh cho vấn đề mình đưa ra chất vấn, những câu hỏi chất vấn phải ngắn gọn, súc tích, dễ hiểu, chất vấn những nội dung nổi cộm mà cử tri quan tâm, bức xúc.

Các phiên chất vấn cần phát thanh trực tiếp để nhân dân có thể theo dõi và phản ánh kịp thời những bức xúc chưa được giải quyết.

3.2.2.2. Nâng cao chất lượng hoạt động của Thường trực, các Ban, các Tổ, HĐND cấp huyện.

- Thường trực HĐND phải giữ mối liên hệ thường xuyên và phối hợp hoạt động với UBND, Ủy ban MTTQ và các đoàn thể, các đại biểu HĐND huyện Thanh Hà; cần chú trọng hơn nữa công tác tiếp dân, tổng hợp ý kiến, nguyện vọng của nhân dân để báo cáo tại kỳ họp. Thường xuyên đôn đốc, kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện các nghị quyết của HĐND cấp huyện trên tất cả các lĩnh vực KTXH, quốc phòng - an ninh, phối hợp với các Ban của HĐND cấp huyện giám sát một số lĩnh vực quan trọng và còn nhiều bức xúc nổi cộm mà cử tri quan tâm. Mặt khác Thường trực HĐND phải thường xuyên phối hợp với đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh giám sát theo chương trình của Quốc hội và đoàn đại biểu Quốc hội; tổ chức tập huấn kỹ năng TXCT và kỹ năng giám sát cho đại biểu HĐND một cách có hiệu quả.

Trong công tác điều hòa phối hợp, thường trực HĐND huyện Thanh Hà cần duy trì và nâng cao chất lượng giao ban hàng tháng với các Ban của HĐND, UBND, Thường trực Ủy ban MTTQ huyện để kiểm điểm việc thực hiện nhiệm vụ, rút kinh nghiệm trong hoạt động của mình.

Thường trực HĐND huyện cũng cần thực hiện tốt hơn nữa hoạt động giám sát.

Hiện nay các thành viên trong các Ban của HĐND đều có thành viên kiêm nhiệm nên việc sắp xếp bố trí thời gian hoạt động cùng các Ban là rất khó khăn. Do hoạt động kiêm nhiệm nên các thành viên này không thể dồn hết sức lực, trí tuệ cho hoạt động của Ban. Vì vậy, đa số các thành viên của các Ban của HĐND nhất thiết phải hoạt động chuyên trách. Có như vậy thì chất lượng hoạt động của các Ban nói riêng và của HĐND nói chung mới được nâng cao hơn, chất lượng, hiệu quả ngày càng tốt hơn.

Cần tích cực tham gia chuẩn bị các kỳ họp của HĐND và đảm bảo thực hiện tốt các nhiệm vụ và quyền hạn đã được quy định tại Luật Tổ Chính quyền địa phương.

Tăng cường hoạt động khảo sát nắm tình hình và đánh giá việc thực hiện các Nghị quyết của HĐND. Nâng cao năng lực giám sát, thẩm tra các báo cáo, đề án được phân công nhằm góp phần nâng cao chất lượng các kỳ họp HĐND huyện.

Cần phân công trách nhiệm và lĩnh vực phụ trách rõ ràng đối với Trưởng, Phó các Ban của HĐND và các thành viên của Ban; phân công đại biểu tham gia hoạt động trong một Ban phù hợp chuyên môn nghiệp vụ chính của đại biểu. Đại biểu HĐND kiêm nhiệm cần dành thời gian (1/3 thời gian) cho hoạt động của HĐND. Tham gia đầy đủ các hoạt động của HĐND, tổ đại biểu và hoạt động của đại biểu.

Thường trực HĐND huyện cần giao ban với Tổ trưởng các Tổ đại biểu, trao đổi công tác với Thường trực HĐND xã mỗi quý một lần.

Xây dựng quy chế hoạt động của Tổ đại biểu. Hàng năm, giữa nhiệm kỳ, HĐND đánh giá hoạt động của các đại biểu HĐND; miễn nhiệm, cho thôi nhiệm vụ và điều chỉnh, bổ sung và thay thế đại biểu chuyên trách và tổ đại biểu theo địa bàn phù hợp với yêu cầu thực tiễn.

Phối hợp với Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện và UBMTTQ Việt Nam các xã,

thị trấn để phối hợp giúp Tổ đại biểu trong TXCT, tổng hợp ý kiến cử tri tại địa phương ứng cử của đại biểu.

Thực hiện ít nhất từ 01 chuyên viên chuyên trách cho mỗi Ban nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của các Ban HĐND.

- Nâng cao chất lượng hoạt động của đại biểu HĐND huyện

Trong thời gian tới để nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà nhất thiết phải nâng cao chất lượng hoạt động cho các đại biểu, phải quy định rõ tiêu chuẩn của đại biểu HĐND, đặc biệt là tiêu chuẩn về trình độ chuyên môn, lý luận chính trị, quản lý nhà nước, tin học, ngoại ngữ. Các đại biểu hoạt động kiêm nhiệm cũng cần phát huy tính chủ động, không chỉ hoạt động trong kỳ họp HĐND mà cả giữa hai kỳ họp, khi TXCT,... không thụ động chờ chỉ đạo của Thường trực, các ban HĐND. Từng đại biểu phải tạo được sự yêu mến, tin tưởng đối với cử tri. HĐND cần thường xuyên mở các lớp huấn luyện nghiệp vụ hoạt động đại biểu, đặc biệt là đại biểu HĐND mới làm nhiệm vụ đại biểu lần đầu tiên.

Trước cuộc bầu cử HĐND của mỗi nhiệm kỳ, Ban Thường vụ Huyện ủy, cần ban hành chỉ thị lãnh đạo công tác bầu cử, trong đó chỉ đạo những yêu cầu về tiêu chuẩn, cơ cấu đề án nhân sự đại biểu bầu vào HĐND, làm cơ sở cho Ủy ban MTTQ và các tổ chức đoàn thể hiệp thương, giới thiệu đại biểu ứng cử làm đại biểu HĐND. Trong công tác tổ chức, cán bộ, giới thiệu những đảng viên có phẩm chất chính trị, trình độ chuyên môn, lý luận chính trị, quản lý nhà nước, tin học, ngoại ngữ để HĐND xem xét bầu vào các chức danh chủ chốt Chủ tịch, Phó chủ tịch, ủy viên Thường trực của HĐND và ủy viên UBND, lãnh đạo các ban của HĐND. Các cấp ủy đảng cần nhận thức đúng vị trí, vai trò của HĐND, giải quyết tốt quan hệ giữa cơ cấu và chất lượng đại biểu, quan tâm tới công tác quy hoạch đào tạo và bố trí cán bộ, thường xuyên lãnh đạo hoạt động của HĐND, tạo mọi điều kiện để HĐND thực hiện tốt nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định của pháp luật.

Bảo đảm cơ cấu, nâng cao chất lượng, đại biểu HĐND bằng cách tăng số lượng đại biểu có uy tín, có kinh nghiệm hoạt động HĐND; giảm bớt số lượng đại biểu công tác ở các cơ quan hành chính, cơ quan chuyên môn của UBND; tăng số

lượng đại biểu ở các cơ quan Đảng, đoàn thể, các tổ chức xã hội, các doanh nghiệp tư nhân, đại biểu ngoài Đảng, đặc biệt là chú ý đến đại biểu nữ, đại biểu trẻ tuổi. Tăng số đại biểu chuyên trách cho các ban của HĐND là điều kiện giúp cho HĐND, các Ban của HĐND huyện Thanh Hà nghiên cứu, thảo luận tại các kỳ họp mang tính chuyên sâu hơn, chuyên nghiệp hơn và hoạt động giám sát của HĐND thực sự chủ động, kịp thời và đồng bộ hơn.

Tổ chức kiểm điểm, đánh giá chất lượng, hiệu quả hoạt động của từng đại biểu theo định kỳ cũng là giải pháp giúp các đại biểu thường xuyên có ý thức trách nhiệm trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ theo luật định.

Cần tăng mức phụ cấp để đại biểu yên tâm công tác. Bên cạnh đó, kết hợp thực hiện các hình thức khen thưởng, động viên kịp thời đối với những đại biểu tích cực hoạt động, có nhiều đóng góp thiết thực, trách nhiệm, có tinh thần thẳng thắn đóng góp, xây dựng. Đi đôi với việc thực hiện nghiêm túc việc theo dõi hoạt động của các đại biểu để kịp thời đôn đốc, nhắc nhở những đại biểu chưa tích cực, còn né tránh, ngại va chạm hoặc thiếu trách nhiệm trong hoạt động của HĐND.

3.2.2.3. Nâng cao chất lượng giám sát của HĐND huyện.

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả giám sát HĐND, tác giả đề xuất các giải pháp sau:

- Nâng cao chất lượng kiến nghị giám sát

Đảm bảo các điều kiện về con người cho hoạt động giám sát theo hướng tăng cường số lượng đại biểu chuyên trách, bộ máy giúp việc thuộc văn phòng HĐND – UBND huyện.

Việc xây dựng chương trình giám sát có trọng tâm, trọng điểm, phân công thực hiện rõ ràng, cụ thể; dành thời gian thoả đáng cho mỗi nội dung giám sát. Thời điểm thực hiện giám sát phải được lựa chọn phù hợp, khi thực hiện không ảnh hưởng đến nhiệm vụ khác của đối tượng giám sát.

Chú trọng công tác thu thập, tổng hợp, nghiên cứu thông tin phục vụ cho nội dung giám sát như các văn bản quy định, hướng dẫn liên quan đến nội dung giám sát phải gửi đến trước cho các thành viên trong đoàn giám sát nghiên cứu trước.

Kết luận giám sát phải khẳng định được những mặt ưu, hạn chế, nguyên nhân, đề xuất hướng khắc phục và kiến nghị với các cơ quan, phòng ban, các cấp, các ngành có liên quan trong việc giải quyết, xử lý những khó khăn, vướng mắc.

- Nâng cao hiệu quả đôn đốc thực hiện kiến nghị giám sát và sau giám sát: Phân công cụ thể việc theo dõi, đôn đốc thực hiện kiến nghị giám sát, báo cáo, kiến nghị với thường trực HĐND, UBND huyện, những biện pháp, chế tài để đôn đốc thực hiện kiến nghị giám sát của HĐND huyện.

3.2.2.4. Nâng cao chất lượng TXCT của HĐND huyện.

Đổi mới công tác TXCT: Nội dung, chương trình, lịch TXCT của đại biểu HĐND được thông báo công khai trên phương tiện thông tin đại chúng; cán bộ các cấp, các ngành tham gia cùng TXCT, lắng nghe và trả lời các ý kiến, kiến nghị của cử tri thuộc thẩm quyền giải quyết của cấp, ngành mình tại các buổi TXCT.

Ban hành quy chế phối hợp TXCT giữa Thường trực HĐND với Ban Thường trực Ủy ban MTTQ Việt Nam và UBND huyện trong mỗi nhiệm kỳ.

Hội nghị TXCT cần tổ chức chu đáo; lắng nghe, tiếp thu và giải trình ý kiến phản ánh của cử tri. Đại biểu HĐND phải thông tin phản hồi cho cử tri biết về những nội dung mà cử tri phản ánh, kiến nghị trước đây đã được các cơ quan, phòng, ban ngành huyện xem xét giải quyết như thế nào.

Gắn liền với tổ chức TXCT là công tác tiếp thu, tổng hợp ý kiến, phản ánh, kiến nghị, của cử tri; chọn lọc, đề xuất với HĐND, UBND những vấn đề cử tri quan tâm, bức xúc, cần quan tâm đến các ý kiến, kiến nghị của nhân dân trên lĩnh vực liên quan đến đời sống, sản xuất, an sinh xã hội, chế độ chính sách, tình hình an ninh, trật tự an toàn xã hội.

3.2.2.5 Các giải pháp khác

Tinh gọn hiệu năng hiệu lực hiệu quả tổ chức bộ máy hoạt động của HĐND đảm bảo hoạt động thông suốt và giảm bớt tầng lớp trung gian.

Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin góp phần nâng cao chất lượng, hiện đại hoá hoạt động, hiệu quả công việc đảm bảo nhanh chóng, tiện lợi, đạt chất lượng cao, mọi lúc mọi nơi đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đảm bảo hoạt động hiệu lực

hiệu quả thông suốt, công khai minh bạch.

HĐND hoạt động dưới sự chỉ đạo của Đảng, đảm bảo theo đúng chức năng nhiệm vụ được giao và phối hợp với các tổ chức chính trị xã hội khác để trở thành thể thống nhất góp phần nâng cao vào công tác kiểm tra, giám sát đối với hoạt động của UBND các cấp.

Đối với hoạt động tiếp công dân, tiếp nhận, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân

Căn cứ các quy định hiện hành Văn phòng HĐND - UBND huyện cần phối hợp bộ phận Tiếp công dân huyện xây dựng chương trình, kế hoạch tiếp công dân hàng tuần của Thường trực, các ban HĐND. Các Tổ đại biểu tiếp công dân tại khu vực ứng cử ít nhất một tháng một lần, có phối hợp với UBND, UBMTTQ Việt Nam các xã, thị trấn.

Xây dựng quy chế phối hợp xử lý, giải quyết đơn thư giữa Thường trực HĐND, Ủy ban MTTQ Việt Nam, UBND huyện và các tổ chức chính trị - xã hội của huyện để bảo đảm sự thống nhất giữa các cơ quan trong việc tiếp nhận, giải quyết đơn thư khiếu nại, phản ánh của công dân.

Xây dựng cơ sở dữ liệu, ứng dụng công nghệ thông tin trong việc theo dõi, quản lý, giải quyết đơn, thư của công dân, nhằm thông tin kịp thời đến các đại biểu, người có thẩm quyền về quá trình xử lý và kết quả giải quyết của các cơ quan chức năng, tránh tình trạng chuyển đơn chồng chéo, chuyển lòng vòng, đùn đẩy trách nhiệm hoặc đã hết thẩm quyền giải quyết.

Cung cấp thông tin các dự án, đề án, báo cáo tình hình kinh tế - xã hội cho đại biểu HĐND huyện; chuẩn bị điều kiện, cơ sở vật chất - kỹ thuật nâng cấp trang tin điện tử (website) của HĐND để chuyển tải kịp thời thông tin phục vụ hoạt động của đại biểu HĐND huyện.

Đảm bảo chế độ chi tiêu tài chính phục vụ hoạt động của HĐND, đại biểu HĐND huyện đúng pháp luật và phù hợp với các quy định hiện hành.

Kết luận chương 3

Trên cơ sở các hạn chế, nguyên nhân các hạn chế ở Chương 2, Chương 3 đã đề xuất 02 nhóm giải pháp thuộc về thẩm quyền của HĐND huyện Thanh Hà và nhóm giải pháp chung để hoàn thiện tổ chức và nâng cao hiệu quả hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà. Đối với nhóm giải pháp thuộc về HĐND huyện Thanh Hà, trong thời gian tới, huyện cần (1) Nâng cao chất lượng kỳ họp của HĐND; (2) Nâng cao chất lượng hoạt động của Thường trực HĐND, các Ban, các tổ, các đại biểu HĐND huyện; (3) Nâng cao chất lượng giám sát của HĐND huyện; (4) Nâng cao chất lượng TXCT của HĐND huyện và một số giải pháp về tiếp công dân, giải quyết đơn thư kiến nghị của công dân, cải tiến các điều kiện làm việc. Ngoài ra, Chính phủ, Nhà nước cũng cần tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tổ chức và hoạt động của HĐND và hoàn thiện hệ thống pháp luật về tổ chức và hoạt động của HĐND để làm cơ sở giúp HĐND các cấp nói chung và HĐND huyện Thanh Hà nói riêng hoàn thiện tổ chức và nâng cao hơn nữa hiệu quả hoạt động.

KẾT LUẬN

Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND các cấp nói chung và HĐND huyện Thanh Hà nói riêng trong điều kiện xây dựng, hoàn thiện nền dân chủ của đất nước hiện nay là một yêu cầu cấp thiết và đòi hỏi phải trải qua quá trình lâu dài, đúng đắn. Những vấn đề được đưa ra trên có ý nghĩa trong việc hoàn thiện hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà trong giai đoạn hiện nay, góp phần chung vào việc hoàn thiện các cơ quan nhà nước, trong đó có HĐND cấp huyện trong quá trình xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Mục đích chính là xây dựng HĐND huyện Thanh Hà thực sự là cơ quan quyền lực ở địa phương, đại diện cho ý chí, nguyện vọng của nhân dân địa phương, hoạt động một cách hoàn toàn tự chủ, độc lập trên cơ sở một hệ thống pháp luật đồng bộ, vững chắc.

Trong gần 1 nhiệm kỳ qua, hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà nhìn chung đã được củng cố, phát triển, phát huy vai trò quan trọng của mình trong sự nghiệp xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, nhà nước của dân, do dân và vì dân, có những đóng góp tích cực đối với công cuộc phát triển KTXH của huyện Thanh Hà. Nhờ đó, vị trí, vai trò của HĐND huyện từng bước được khẳng định. HĐND huyện Thanh Hà có nhiều đổi mới về tổ chức và hoạt động trên nguyên tắc tập trung dân chủ, tính hình thức trong hoạt động của HĐND huyện giảm dần; chất lượng các kỳ họp HĐND huyện Thanh Hà từng bước được nâng lên; công tác giám sát ngày càng được chú trọng và phát huy hiệu quả,... Nhận thức được kỳ họp là hoạt động quan trọng và chủ yếu nhất của HĐND, HĐND huyện Thanh Hà đã đảm bảo được số lượng các kỳ họp đúng theo quy định của pháp luật, kỳ họp được tiến hành đúng thủ tục theo luật định, từng bước có quan tâm cải tiến, tạo điều kiện để các đại biểu phát huy dân chủ, được phát thanh, truyền hình và đưa tin kịp thời, đầy đủ, được đông đảo các tầng lớp nhân dân quan tâm, theo dõi; việc xây dựng và ban hành nghị quyết của HĐND huyện Thanh Hà có chất lượng, các nghị quyết đề ra đảm bảo đúng luật và phù hợp với tình hình thực tế của địa phương; chất lượng và hiệu quả của hoạt động giám sát từng bước được nâng lên. Việc gần dân

và lắng nghe ý kiến của nhân dân được tăng cường, các đại biểu đã thường xuyên TXCT để lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của nhân dân và vận động nhân dân thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và nghị quyết của HĐND.

Tuy nhiên, thực tế hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà vẫn chưa phát huy đầy đủ vị trí, vai trò của cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương như hoạt động giám sát hiệu quả chưa cao, nhiều kiến nghị thông qua hoạt động giám sát chưa được các cơ quan có trách nhiệm quan tâm giải quyết kịp thời; việc giám sát giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu, nguyện vọng chính đáng của nhân dân; một số đại biểu HĐND huyện chưa làm tròn trách nhiệm của người đại biểu dân cử, chưa dành thời gian cần thiết cho hoạt động của HĐND, chưa thường xuyên tiếp công dân theo quy định,...

Để phát huy những kết quả đạt được, khắc phục những tồn tại, hạn chế, Đề án đã đề xuất 02 nhóm giải pháp để hoàn thiện tổ chức và nâng cao hiệu quả hoạt động HĐND huyện. Các giải pháp nếu được thực hiện một cách đồng bộ chắc chắn sẽ góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng hoạt động của HĐND huyện Thanh Hà, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong cuộc công nghệ cách mạng 4.0 và cải cách nền hành chính, góp phần xây dựng chính quyền nhà nước tại địa phương ngày càng trong sạch, vững mạnh, đáp ứng yêu cầu xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam hiện nay.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Thị Tiểu Quyên (2012), Tổ chức và hoạt động của chính quyền xã từ thực tiễn tỉnh Tây Nguyên, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Học viện Khoa học Xã hội.
2. GS. TSKH Đào Tri Úc chủ biên (2014), “Mô hình tổ chức và hoạt động Nhà nước PQ XHCN Việt Nam” Nhà xuất bản Tư pháp, Hà Nội.
3. Thái Xuân Cường (2014), Tổ chức và hoạt động của chính quyền cấp xã trên địa bàn huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hoá , Luận văn thạc sỹ Luật học, Đại học quốc gia Hà Nội.
4. Nguyễn Thị Ngọc (2015), Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã – qua thực tiễn tại tỉnh Kiên Giang, Luận văn thạc sỹ ngành lý luận và lịch sử nhà nước và pháp luật.
5. Quốc hội (2015), Luật Tổ chức chính quyền địa phương số 77/2015/QH13 ngày 19 tháng 6 năm 2015;
6. Quốc hội (2015), Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và HĐND số 85/2013/QH13 ngày 25 tháng 6 năm 2015.
7. Quốc hội (2015), Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND số 87/2015/QH13 ngày 20 tháng 11 năm 2015.
8. TS. Nguyễn Hải Long chủ biên (2016), Tìm hiểu quy định của pháp luật về tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương, Nxb Chính trị Quốc gia – Sự thật Hà Nội.
9. Trình Đình Bá (2016), Hoạt động giám sát của HĐND cấp huyện từ thực tiễn tỉnh Quảng Ngãi, Luận văn thạc sỹ Luật học, Học viện Khoa học Xã hội.
10. Nguyễn Thị Như (2017), Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp huyện từ thực tiễn tỉnh Nam Định, Luận văn thạc sỹ, Học viện Khoa học Xã hội.
11. Luận văn Thạc sĩ Quản lý công: Hoạt động giám sát của HĐND tỉnh Thừa Thiên Huế của tác giả Huyền Tôn Nữ Diễm Thúy (2017).
12. Nguyễn Thị Cẩm Nang (2018), Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã theo luật tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 từ thực tiễn tỉnh An Giang, Luận văn thạc sỹ ngành Luật Hiến pháp và Luật hành chính.

13. Văn phòng Quốc hội (2019), Luật Cán bộ, công chức số 25/VBHN-VPQH ngày 16 tháng 12 năm 2019.
14. Quốc hội (2019), Luật số 47/2019/QH14 ngày 22 tháng 11 năm 2019 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật tổ chức chính phủ và Luật tổ chức chính quyền địa phương;
15. Lê Mạnh Hà (2020), Đổi mới hoạt động giám sát của HĐND quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội, Luận văn thạc sĩ Luật hiến pháp và Luật Hành chính.
16. Võ Thị Bích Vân (2021), Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã từ thực tiễn huyện Tiên Phước, tỉnh Quảng Nam, Luận văn thạc sĩ Luật hiến pháp và Luật Hành chính, Học viện Khoa học Xã hội.
17. Nguyễn Duy Thịnh (2021), Tổ chức và hoạt động của HĐND cấp xã từ thực tiễn huyện Thăng Bình, tỉnh Quảng Nam, Luận văn thạc sĩ Luật hiến pháp và Luật Hành chính, Học viện Khoa học Xã hội.
18. Đinh Thị Diệu (2021), Hoạt động giám sát của HĐND huyện An Lão, tỉnh Bình Định”, Luận văn thạc sĩ Quản lý công, Học viện Hành chính Quốc gia.
19. HĐND huyện Thanh Hà (2021, 2022, 2023, 2024), Báo cáo kết quả hoạt động của Thường trực và các Ban của HĐND huyện.
20. Ủy ban nhân dân huyện Thanh Hà (2021, 2022, 2023, 2024), Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội huyện Thanh Hà.